

Školní vzdělávací plán pro základní vzdělávání

aneb

**„Krok za krokem spolu
k cíli“**

Zpracováno podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

Obsah

1Identifikační údaje.....	4
1.1Název ŠVP	4
1.2Údaje o škole.....	4
1.3Zřizovatel.....	4
1.4Platnost dokumentu	4
2Charakteristika školy	5
2.1Úplnost a velikost školy.....	5
2.2Umístění školy.....	7
2.3Charakteristika žáků.....	8
2.4Podmínky školy	9
2.5Vlastní hodnocení školy	10
2.5.1Oblasti autoevaluce	10
2.6Spolupráce s dalšími institucemi.....	10
2.7Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	11
2.8Charakteristika pedagogického sboru	11
2.9Dlouhodobé projekty	11
2.10Mezinárodní spolupráce	12
3Charakteristika ŠVP	13
3.1Zaměření školy	13
3.2Výchovné a vzdělávací strategie	13
3.3Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	13

3.4Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	14
3.5Průřezová témata.....	15
4Učební plán	34
4.1Celkové dotace - přehled	34
4.1.1Poznámky k učebnímu plánu	35
5Učební osnovy.....	38
5.1Český jazyk	38
5.2Německý jazyk	62
5.3Anglický jazyk	67
5.4Matematika.....	79
5.5Informatika.....	101
5.6Člověk a svět	109
5.7Člověk a společnost.....	125
5.8Dějepis	129
5.9Přírodopis.....	138
5.10Věda	145
5.11Zeměpis.....	154
5.12Hudební výchova	184
5.13Výtvarná výchova.....	194
5.14Tělocvik	210
5.15Výchova ke zdraví	225
5.16Tvoření	228
5.17Příprava k přijímacím zkouškám	244
5.18Povinně volitelný předmět.....	244
5.18.1Dramatická výchova.....	244

5.18.2Talk and walk	Chyba! Záložka není definována.
5.18.3Taneční a pohybová výchova	247
5.18.4Francouzský jazyk.....	253
6Hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	258
6.1Způsoby hodnocení.....	258
6.2Kritéria hodnocení	260

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Krok za krokem spolu k cíli 2022

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a lesní mateřská škola Čtyřlístek

ADRESA ŠKOLY: Poštovní 160/17, Mariánské Lázně, 35301

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Lucie Straková

KONTAKT: e-mail: ctyrlitekml@seznam.cz, web: <http://www.ctyrlitekml.cz>, tel.: 778040225, 605840509, datová schránka: x2wb5pr

IČO: 01407104

RED-IZO: 691005001

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Mgr. Lucie Straková

ADRESA ZŘIZOVATELE: Hlavní třída 313/100, 353 01 Mariánské Lázně

KONTAKTY:

tel.: 605840509

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2022

VERZE ŠVP: 2022

DATUM PROJEDNÁNÍ VE ŠKOLSKÉ RADĚ: 25. 8. 2022

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 25. 8. 2022

.....
podpis ředitelky školy
Mgr. Lucie Strakové

.....
Razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola Čtyřlístek je škola plně organizovaná, poskytuje vzdělání od 1. do 9. ročníku. Škola se řadí svým počtem žáků mezi velmi malé školy.

Historie a současnost školy

„Je září roku 2011 a právě se začíná psát historie naší školy. Zatím je vše v plenkách, ale pevně věřím, že se nám náš záměr – vybudovat kvalitní soukromou školu v Mariánských Lázních podaří. Náš tým sestává nyní ze 4 nadšených pedagogů, kteří mají chuť vyjít vstříc požadavkům dětí a jejich rodičům a přinést do našeho města alternativu k velkým státním školám. Momentálně hledáme vhodné prostory a další lidi do týmu. Sbíráme informace a sílu“

Tak to všechno začalo. Od února 2012 je škola zapsaná v rejstříku školských zařízení a v září 2013 poprvé otevřela své dveře prvním žákům a jejich rodičům. První rok, ten, který je vždy nezapomenutelný a neopakovatelný, jsme prožili v devíti lidech – 6 žáků (2 v 1. ročníku, 3 ve 3. ročníku a 1 ve 4. ročníku), 2 učitelky (včetně mě, ředitelky, uklízečky, školníka, .. v jedné osobě) a 1 asistentka a vychovatelka školní družiny též v jedné osobě. Ráda bych zde poděkovala těmto prvním odvážným, jejichž osobní důvody a záměry se spojily a začaly budovat školu blížící se jejich představám.

První rok uběhl jako voda v potoce a naše škola se každým rokem formuje a rozrůstá o nové žáky, učitele a ostatní spolupracující. Stabilizuje se též její pozice ve městě, vztahy s ostatními školami a institucemi. Kéž se jí na její cestě daří!

Motto:

„Dejme dětem to, z čeho budou bohaté celý život. Dejme jim lásku, moudrost a výchovu. Nepotřebují drahé hračky, ale zájem a lásku.“

Charakteristika školy

Čtyřlístek je soukromá škola rodinného typu, která se snaží naplňovat program „Začít spolu“, budovat příjemné prostředí pro všechny zúčastněné – žáky, rodiče a učitele hlavně vzájemným respektováním, podporou spolupráce a sebevyjádření se. Celková kapacita školy je 60 žáků, kteří jsou rozděleni do pěti

skupin – tříd, ve kterých jsou většinou spojeny dva ročníky. Průměrný počet žáků ve třídě je 12. Ve škole pracují čtyři asistentky, proto je možné žáky v případě potřeby dělit na menší skupinky, pracovat individuálně. Žáci jsou na některé předměty spojováni do různých skupin, čímž se tvoří společenství dětí různého věku přirozeně spolupracujících.

Škola Čtyřlístek nabízí rovněž volno-časové aktivity pro všechny generace i lidi s handicapem zaměřené na momentální prožitek a seberozvoj, ne na soutěživost. Jsou to převážně jazykové kurzy a pohybové kurzy, pobytové akce pro rodiče s dětmi, tábory a příměstské tábory, přednášky a festivaly. Od září 2017 funguje rovněž lesní mateřská škola Čtyřlístek, zapsaná do rejstříku školských zařízení a navazující na dříve provozovanou svépomocnou skupinu přírodní školka Prelát.

Co nabízí naše škola?

- * nízký počet žáků ve třídách
- * rodinné prostředí
- * individuální přístup
- * aktivní spolupráci MŠ, ZŠ a rodiny
- * možnost účasti rodičů na vyučování
- * alternativní metody výuky využívané v programu Začít spolu
- * rozšířené vyučování Aj od I. ročníku
- * respektující a podporující prostředí
- * odpolední družinu a zájmovou činnost

Nízký počet dětí ve třídách umožňuje individuální přístup k jednotlivým žákům a jejich potřebám s možností pracovat ve vlastním tempu. Což je žádoucí zejména pro děti nadprůměrně nadané, děti s handicapem, děti sociálně nezralé, ale intelektově zralé.

Co se týká programu „Začít spolu“ jde hlavně o **přirozené propojení rodiny, mateřské školy, základní školy a širší společnosti**. Rodiče jsou ve škole vítáni, mohou se zapojovat do učebního procesu. Rovněž se prolínají aktivity mateřské školy a především prvního stupně základní školy tak, aby jednotlivé přechody

byly postupné a nenásilné.

Jedná se o pedagogiku orientovanou na dítě (Komenský, Montessori, Piaget), která se snaží vytvářet přirozené společenství dětí, využívá kromě jiného též projektové a blokové vyučování, centra aktivit, ranní a hodnotící „kruh“ a je otevřená dalším alternativním přístupům, které se snaží o budování kvalitních, samostatně uvažujících osobností.

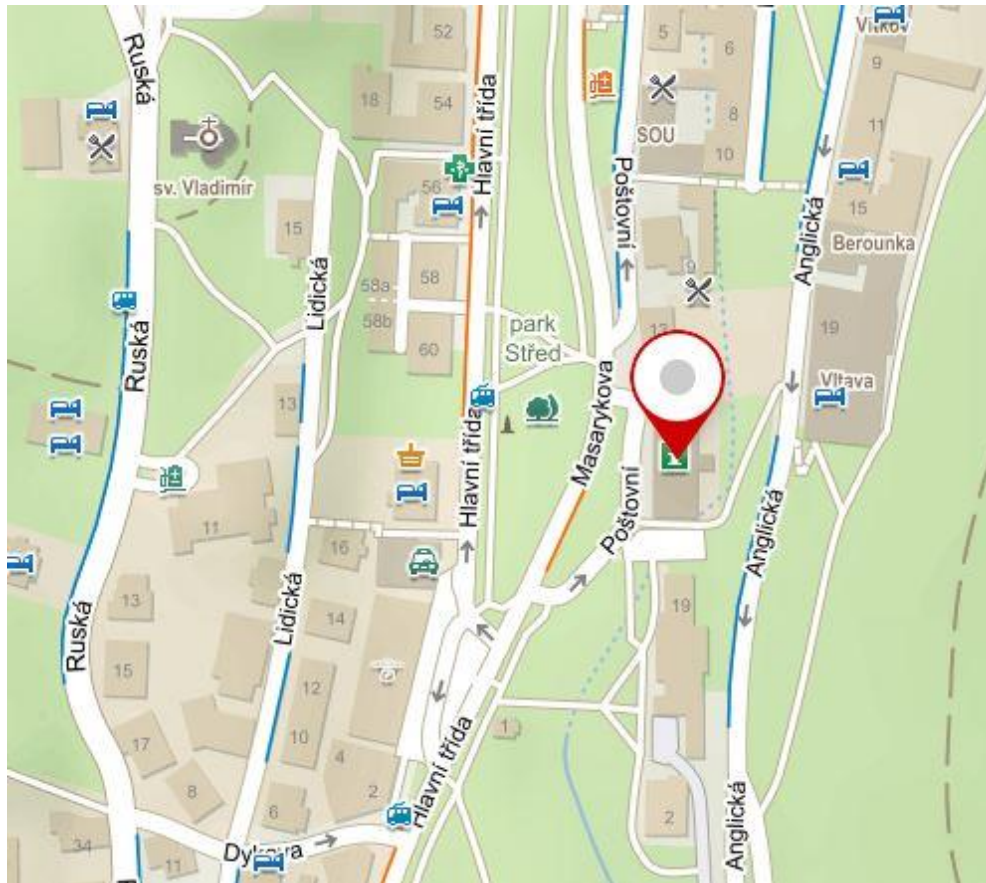
Od prvního ročníku probíhá rozšířená výuka anglického jazyka. Angličtina prolíná i ostatní předměty tak, aby vstupovala do vědomí dítěte přirozenou cestou – metoda Clil. V sedmém ročníku se přibírá německý jazyk jako druhý cizí jazyk. Při výuce jazyků dbáme na udržení motivace ke studiu a na kvalitu osvojených základů, na kterých bude možné dále stavět. Na druhém stupni si mohou žáci rovněž vybírat jeden z několika nabízených volitelných předmětů, např. taneční a pohybová výchova, francouzský jazyk, dramatickou výchovu, tvůrčí psaní, literární klub, vaření - tvoření.

Výuka ve škole podporuje vedle rozvíjení rozumových schopností rovněž etický a duševní rozvoj člověka. Součástí výuky je ekologická výchova, etika a filosofie, které se prolínají ostatními předměty. Náš postoj k dítěti je jako k plnohodnotnému rovnocennému člověku, ve kterém se snažíme s radostí posilovat jeho vlastní kvality. Nenásilnou formou vedeme děti ke spolupráci ne k soutěživosti, k samostatnosti a vědomí vlastní hodnoty.

Výsledkem našeho úsilí je, jak doufáme, kvalitní výuka a respektující přístup k mladému člověku.

2.2 Umístění školy

Škola je umístěna v centru města Mariánské Lázně v budově České pošty.

2.3 Charakteristika žáků

Naše škola přijímá všechny děti daného věku bez rozdílu pohlaví, barvy pleti a dosavadních vědomostí a schopností.

Žáci obvykle docházejí z blízkého, vzdáleného i dalekého okolí. Pro přepravu do školy nejčastěji cestují automobily rodičů, pěšky, veřejnou hromadnou dopravou. Školu navštěvuje 10 % žáků cizích státních příslušníků.

Snažíme se vést naše žáky k nalezení vlastní identity a osobnostnímu růstu. Není naším cílem děti násilně přetvářet, ale být jim maximálně nápomocni na jejich cestě k samostatnosti, k sobě a ke společnosti, ve které žijeme.

Vedeme děti jak k individuální samostatné práci, tak k práci týmové. Neboli podle hesla „Méně konkurence, více kooperace“.

Podporou a respektem podporujeme sebevědomí dětí, aby byly schopny samostatně vyhledávat a zpracovávat informace, sdělovat své myšlenky a prezentovat svoji práci.

Profil absolventa

- * respektující
- * odpovědný
- * samostatný
- * empatický a lidský
- * schopen spolupracovat v týmu
- * schopen prezentovat svoji práci, sdělovat své myšlenky
- * schopen vyhledávat a zpracovávat informace

* schopen orientovat se ve světě kolem sebe a aktivně se zapojit do života ve společnosti

* technologicky gramotný

2.4 Podmínky školy

Přijímání žáků probíhá na základě zápisu do I. ročníku, přihlášení a podepsání smlouvy o výuce mezi školou a zákonnými zástupci. Škola přijímá žáky dalších ročníků přestupující z jiné školy kdykoliv během roku na základě přihlášení a podepsání smlouvy o výuce. Přijetí žáka je závislé na kapacitě školy a aktuální situaci v daném ročníku.

Škola sídlí v budově České pošty, Poštovní 160 v Mariánských Lázních. K dispozici máme 6 učeben (o celkové ploše cca 240m²), ředitelnu, 2 kabinety, družinu, jídelnu-výdejnu, šatnu a sociální zařízení. Třídy jsou vybaveny výškově nastavitelnými lavicemi a židlemi, bílými popisovatelnými tabulemi, pojízdnou magnetickou tabulí nebo flipchartem, pracovní-relaxačním volným prostorem s kobercem a didaktickými pomůckami, multiboardy. Družina je umístěna v multifunkční učebně, která též slouží pro setkávání školního parlamentu, výuku jazyků, dramatické výchovy, psychomotoriky, tance a podobně. Disponuje volným prostorem, kuchyňským koutkem, tělocvičným náčiním a hracím koutkem. V podvečerních hodinách je dále využívána pro zájmové aktivity.

Výzdobu tříd a školních prostor a výrobu pomůcek svěřujeme dětem. Snažíme se vytvořit společnými silami příjemný a láskyplný prostor pro společnou práci.

Máme vybavenou školní knihovnu, přístupnou všem žákům a učitelům, umístěnou v klidových zónách. Čtení je velmi podporováno.

Škola má též k dispozici výpočetní techniku – počítače, tablety, notebooky, projektor, všechny třídy jsou vybaveny multiboardy. Notebooky je také možno zapůjčit dlouhodobě rodinám, které nemají vlastní vybavení.

Také se staráme o pár živých tvorů - chováme sladkovodní ryby, vodní želvu, králíčka.

Budova školy se nachází v těsné blízkosti lesa a parku a má též možnost využívat k výuce a relaxaci zahrádku sousedící s pozemkem školy. Využíváme též zahradu lesní mateřské školy, kterou postupně zvelebujeme a obhospodařujeme. Rádi navštěvujeme přírodní park Prelát a další městské prostory ke sportu, různým akcím a relaxaci.

Stravujeme se v naší jídelně-výdejně, do které dovážíme jídlo z Café Bistra Mariánské Lázně. Snažíme se vést děti ke zdravému životnímu stylu a uvědomování si důležitosti kvality stravy. Rovněž vycházíme vstříc dětem s dietou, pro které zajišťujeme vhodnou stravu.

2.5 Vlastní hodnocení školy

2.5.1 Oblasti sebehodnocení

Sebehodnocení školy slouží k hodnocení průběhu činnosti školy a pomáhá zabezpečit efektivitu školního vzdělávacího plánu.

K sebehodnocení slouží zejména: dotazníky, výsledky práce žáků, diskuse s rodiči a žáky, postřehy školské rady, uplatnění absolventů školy.

Oblasti sebehodnocení:

1. Řízení školy, kvalita personálního obsazení, další vzdělávání pedagogických pracovníků
2. Průběh vzdělávání
3. Materiální a prostorové podmínky ke vzdělávání
4. Výsledky vzdělávání žáků
5. Celkové výsledky činnosti školy s ohledem na ekonomické podmínky
6. Spolupráce školy s rodiči a dalšími organizacemi

2.6 Spolupráce s dalšími institucemi

Spolupráce s rodiči je jedním z klíčových bodů programu Začít spolu. Dveře školy jsou rodičům vždy otevřeny a rodiče (i další členové rodiny) jsou srdečně zváni ke spolupráci a aktivní účasti na vzdělávacím procesu. Velmi vítaná je jejich asistence v centrech aktivit, při pořádání školních akcí, výletů a též při zvelebování školy.

Důležitá je též spolupráce s mateřskými školami, nejen s naší lesní mateřskou školou, ze kterých budou děti přicházet, aby jejich přechod mohl být plynulý a radostný.

Při naší škole též fungují volno-časové aktivity pro všechny generace od rodičů s batolaty až po seniory a umožňuje setkávání, spolupráci a sdílení všech.

Škola spolupracuje s institucemi:

neziskové organizace: - Služby pro rodinu - organizace působící v oblasti náhradní rodinné péče
- Centrum pomoci – centru zřízené při naší škole, kde pracuje psychoterapeut a speciální pedagog, kteří nabízejí širokou nabídku pomoci dětem, rodičům i celým rodinám

obec/město: - Město Mariánské Lázně

- ostatní základní školy v Mariánských Lázních, Základní umělecká škola Friderika

Chopina, Gymnázium Mariánské Lázně

- OSPOD

školská rada

školská poradenská zařízení: SPC Mariánské Lázně, PPP Karlovy Vary, PPP Domažlice

2.7 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Společné akce žáků a rodičů: konzultace dětí a rodičů s učiteli u daného předmětu nebo s ředitelkou školy, mimoškolní akce (výlety, exkurze), ostatní slavnosti, třídní schůzky, vánoční slavnost.

Pravidelné školní akce: den otevřených dveří, zápis, divadlo, jarmark, sezónní besídky.

2.8 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor se skládá z pedagogických pracovníků ve věkovém průměru 36 let. Zajištěn je momentálně první stupeň čtyřmi pedagogy, druhý stupeň čtyřmi pedagogy a celkem čtyřmi asistentkami.

Učitelé jsou motivováni k dalšímu sebevzdělávání a účasti na prožitkových seminářích tak, aby se mohli stát „Kompetentním učitelem 21. století“.

2.9 Dlouhodobé projekty

Naše škola se zapojila do projektů Zcela zdravá škola a Ekoškola, které se snaží v rámci platných norem a předpisů podporovat zdravý životní styl včetně školního stravování a celkovou osvětu v oblasti zdravého životního stylu. Od výuky ve venkovním prostředí, ekologické výchovy a chování ve škole, používání ekologických prostředků až po nepoužívání dochucovadel, konzervantů, konzumaci více zeleniny méně masa.

2.10 Mezinárodní spolupráce

Škola se snaží na mezinárodní úrovni spolupracovat s partnerskou školou v Mitterteichu v Německu, se kterou vytváříme a uskutečňujeme jedno i vícedenní akce a setkávání.

Dále se pravidelně účastníme projektu Edison, organizovaném studentskou mezinárodní organizací AIESEC. V rámci tohoto projektu k nám přijíždějí zahraniční stážisté – studenti z různých zemí, které hostíme v rodinách a ve škole a oni se účastní výuky, prezentují svoji zem, diskutují s žáky a zapojují se do života školy.

Spolupracujeme s organizacemi Tandem a Centrum Bavaria Bohemia (CeBB), které podporují česko – německé projekty, vzájemné setkávání.

Zahraněční spolupráci budeme rádi rozvíjet v dalších směrech. Stále hledáme školu s programem Step by step v zahraničí, se kterou bychom mohli rozvinout též pedagogické stáže a výměny nebo výměnné pobyty žáků.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Vytvářet podnětné láskyplné prostředí pro vzdělávání a zdravý rozvoj osobnosti dítěte po stránce fyzické, sociální, duševní i duchovní.

Vést žáky k seberealizaci, samostatnosti a zároveň k toleranci a vzájemné úctě.

Budovat v dětech pocit odpovědnosti za život svůj a rovněž za stav světa, ve kterém žijeme.

Posilovat a posouvat každého z nás k hlubšímu uvědomění si sebe sama a osobní moudrosti.

3.2 Profil absolventa

odpovědný

samostatný

empatický a lidský

schopen spolupracovat v týmu

schopen prezentovat svoji práci, sdělovat své myšlenky

schopen vyhledávat a zpracovávat informace

schopen orientovat se ve světě kolem sebe a aktivně se zapojit

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Cíle základního vzdělávání:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení;
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů;
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci;
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých;
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti;
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě;
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný;
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi;
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci;
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

Kompetence k řešení problémů

Nepředkládáme žákům hotovou odpověď, ale snažíme se žáky přimět k samostatnému myšlení, hledání vlastních odpovědí, vhodných tvůrčích způsobů řešení.

Vedeme žáky k tomu, aby problémy vnímali jako výzvy k dalšímu růstu.

Vytváříme praktické problémové úlohy, které učíme děti samostatně zvládat.

Učíme děti využívat metody brainstormingu a paměťové mapy.

Učíme žáky před problémy neutíkat, ale pokusit se jim předcházet. A pokud přijdou, bez odkladu je v klidu řešit.

Učíme žáky vyhledat pomoc, požádat blízkého člověka nebo skupinu o pomoc.

Vedeme žáky k tomu, aby se nebáli svůj problém otevřít při společném komunitním kruhu.

Kompetence k učení

Vedeme žáky k vyhledávání informací, jejich třídění a schopnosti s nimi pracovat, přetvářet je do srozumitelných podob, formulovat je, předávat dál, a to vše pokud možno dobrovolně a s chutí.

Hledáme vhodné individuální přístupy ve vztahu učitel – žák – předmět.

Poukazujeme na žákův vlastní pokrok a možné cesty ke zdokonalování.

Vedeme žáky k zodpovědnosti za svoji budoucnost, motivujeme je k celoživotnímu vzdělávání.

Učíme žáky pracovat ve skupinách a rozdělovat si role.

Pracujeme v centrech aktivit, učíme žáky samostudium.

Snažíme se ukazovat praktické cíle učení a pozitivně žáky motivovat.

Pracujeme s chybou.

Společně se snažíme získávat praktické dovednosti a znalosti, které se neobracejí jen v hodnocení na vysvědčení.

Učíme žáky plánovat, organizovat a hodnotit svoji činnost.

Učíme žáky předávat nabyté informace dál, vzájemně si pomáhat a obohacovat se.

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky k samostatnému vytváření, prezentování a obhajování svých názorů, zážitků, prožitků a samostatných výtvorů.

Vedeme žáky k naslouchání ostatním (umět být ticho, diskutovat).

Využíváme ranního komunitního kruhu.

Seznamujeme žáky s nonverbální komunikací, využíváme dramatické výchovy.

Vedeme žáky, aby otevřeně, slušně a bez zbytečných emocí vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.

Podporujeme spolupráci rodičů, přátelskou komunikaci žáků různého věku, pohlaví, skupin.

Rozvíjíme komunikační dovednosti také pomocí školního parlamentu.

Vyžadujeme dodržování společně vytvořených pravidel, školního řádu. Netolerujeme hrubé, agresivní chování žáků, rodičů a zaměstnanců školy.

Kompetence sociální a personální

Vedeme k toleranci a spolupráci, hledání cesty k sobě a druhým.

Učíme se dávat si prostor a vzájemně jeden druhého nerušit.

Podporujeme skupinovou a kooperativní výuku.

Učíme žáky pracovat v centrech aktivit.

Vedeme žáky k toleranci, vnímání vzájemných odlišností jako inspirace k jejich pozitivnímu využití.

Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, podporujeme vzájemnou pomoc, vytváříme situace, kde se žáci vzájemně potřebují.

Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.

Vedeme k čestnému chování v duchu fair play.

Vedeme k oceňování práce ostatních, k pochvale a podpoře namísto strachu z konkurence.

Kompetence občanská

Snažíme se plně využívat individuálních možností a schopností žáků k naplnění jejich touhy vědět, být respektován a mít své místo v kolektivu.

Pomáháme jim prožívat jejich prvotní občanský život, tzn. při rozvoji své osobnosti si být vědom závazků, povinností a práv.

Poukazujeme na odlišné kultury mnohých menšin či národností, jiné estetické citění a vjemy, potřebu soužití.

Přírodu a svět předkládáme i jako živoucí „bytosť“, která též potřebuje péči a svá práva.

Učíme vidět souvislosti, zaujmout ke všem bytostem, celému systému přírody citový vztah.

Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k ostatním.

Učíme žáky komunitnímu soužití, seznamujeme s principy občanské společnosti.

Učíme žáky vnímat jak individualitu, tak jednotu.

Netolerujeme hrubé, agresivní chování.

Snažíme se vzbudit zájem o společenské žití, naše kořeny a souvislosti.

Snažíme se vést žáky k zastání se slabších a netolerování bezpráví.

Kompetence pracovní

Snažíme se vyzvednout žákovy zájmy, podporovat je v jejich individuálních schopnostech a zájmech.

Snažíme se vzbudit určitý zájem do budoucna, napomáháme rozvíjet jejich spontánní zručnost.

Organizujeme exkurse, besedy s rodiči o jejich povolání.

Vedeme žáky k bezpečné realizaci rukodělných činností. Nabízíme spektrum činností, byť ve skromných podmínkách, co do materiálu, nástrojů, způsobů zpracování atd.

- Učíme žáky k maximálnímu využití svých nabitých znalostí a zkušeností v zájmu vlastního

- rozvoje i své přípravy na budoucnost, rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.
-
- Učíme žáky využít svého potenciálu a organizačních schopností, aby mohli uskutečnit svůj případný podnikatelský záměr, ukazujeme kroky, které vedou k jeho realizaci a zároveň vnímali rizika s tím spojená.
-

Kompetence digitální

- Učíme žáky bezpečně, samostatně a sebejistě ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti.
- Používat je rozumně, aby jim sloužily, zjednodušily a zefektivnily práci a ne otročily.
-
- Vedeme žáky k bezpečné práci s daty, aby je dokázali získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat a sdílet. Zároveň, aby k tomu volili postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
-
- Učíme žáky vnímat obsah a umět s ním adekvátně nakládat za pomoci digitálních prostředků.
-
- Snažíme se vést žáky ke kritickému myšlení, vnímání významu digitálních technologií pro lidskou společnost a hodnocení jejich přínosů i rizik.
-
- Učíme žáky, jak předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních. Vedeme žáky k etickému jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.
-

3.4 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzhledem k tomu, že naše škola je rodinného typu, s nižším počtem žáků ve třídách, je možno integrovat individuálně žáky se speciálními vzdělávacími potřebami do tříd. Ve škole je zřízena funkce výchovného poradce, který koordinuje spolupráci zákonných zástupců, žáků, učitelů, odborníků a školského poradenského zařízení. Spolupracujeme s Pedagogicko – psychologickou poradnou v Chebu, Tachově, Karlových Varech, Domažlicích a se Speciálně-pedagogickým centrem v Mariánských Lázních, kam v případě potřeby doporučíme se souhlasem zákonných zástupců dítě k vyšetření.

Škola využívá možnosti spolupráce se speciálním pedagogem v SPC a v současnosti ve škole pracují 4 asistentky.

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dle doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonných zástupců vytvořen individuálně vzdělávací plán a jejich potřeby jsou při práci ve třídě citlivě zohledněny při snaze o maximální využití skutečných schopností dětí. Při výuce je hojně využívána skupinová práce, při níž jsou děti vedeni ke spolupráci a nápomoci.

V našich třídách jsou zřízeny „relaxační koutky“, kde se mohou děti zklidnit a odpočinout si.

Pokud učitelé zaznamenají u žáka ještě nevyšetřeného školským poradenským zařízením odchylky v chování či výsledcích školní práce, informují o tomto zákonné zástupce žáka a sestaví, ve vzájemné spolupráci, třídní učitelky, učitelky konkrétního vyučovacího předmětu a výchovného poradce plán pedagogické podpory nejdéle na 3 měsíce. Plán pedagogické podpory zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření 1. stupně dle Vyhlášky č.27/2016, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Po zhodnocení účinnosti podpůrných opatření může škola doporučit zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Na základě doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory jsou přijata podpůrná opatření (viz. Vyhláška č.27/2016) a na žádost zákonného zástupce je vypracován individuálně vzdělávací plán.

3.5 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Forma vzdělávání v naší škole vyhovuje i potřebám žáků nadaných a mimořádně nadaných, kterým je umožněna individuální práce s vyššími nároky. Snažíme se vytvořit co nejpodnětnější prostředí pro tyto děti, abychom udrželi jejich motivaci k rozvoji svého nadání. Umožníme jim prezentaci vlastní práce, účast na soutěžích, vědomostních olympiádách a co největší možnost podílení se na vyučovacím procesu, kdy mohou předávat své vědomosti a zkušenosti svým spolužákům a být jim nápomocni.

Budeme sledovat výsledky takového žáka, komunikovat s rodinou a společně hledat možnosti dalšího rozvíjení jeho schopností.

V konkrétních případech je možno po úspěšném složení postupových zkoušek povolit přestup do vyššího ročníku nebo umožnit účast žáka na výuce určitého předmětu ve vyšším ročníku.

Stejně jako u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami sestaví třídní učitel ve spolupráci s učiteli jednotlivých předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem, zákonným zástupcem a školským poradenským zařízením plán pedagogické podpory a případně na písemnou žádost zákonného zástupce individuální vzdělávací plán. IVP má písemnou podobu a vychází z Vyhlášky č. 27/2016 a doporučení školského poradenského zařízení.

3.6 Průřezová témata

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Všechna průřezová témata mají jednotné zpracování. Obsahují **charakteristiku průřezového tématu**, kde je zdůrazněn význam a postavení průřezového tématu v základním vzdělávání. Dále je vyjádřen vztah ke vzdělávacím oblastem a **přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka** jak v oblasti vědomostí, dovedností a schopností, tak v oblasti postojů a hodnot. Obsah průřezových témat doporučený pro základní vzdělávání je rozpracován do **tematických okruhů**. Všechna průřezová témata však nemusejí být zastoupena v každém ročníku. V průběhu základního vzdělávání škola nabízí žákům postupně všechny tematické okruhy. Mohou být realizovány též v podobě samostatných předmětů, projektů, seminářů, kurzů apod.

Realizace průřezových témat má nezastupitelné místo při vzdělávání všech žáků a zvláště pak žáků, u kterých je upravován obsah a výstupy ze vzdělávání od 3. stupně podpůrných opatření. Průřezová témata obsahují silný výchovný aspekt a napomáhají osobnostnímu a charakterovému rozvoji těchto žáků, vytvářejí prostor pro utváření jejich postojů a hodnotového systému. Proto bude i při výuce těchto žáků kladen důraz především na kultivaci jejich postojů a hodnotových orientací. Nároky kladené na utváření vědomostí a dovedností těchto žáků budou vždy plně respektovat jejich individuální možnosti. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

Jedná se o tato průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova**
- **Výchova demokratického občana**
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**
- **Multikulturní výchova**
- **Environmentální výchova**
- **Mediální výchova**

3.6.1 Osobnostní a sociální výchova

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.

Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žakovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Vztah Osobnostní a sociální výchovy ke vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** je založen na samotném faktu komunikační podstaty jazyka s tím, že se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o sociální dovednosti. Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** lze naplňovat prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, zdravému sebepojetí, seberegulaci a k udržení psychického zdraví – psychohygieně, komunikaci, mezilidským vztahům. Úzká je vazba ke vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**, a to k Výchově k občanství a k jejím částem Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec. Konkrétně k tématům lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití (Člověk ve společnosti) a podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka, osobní rozvoj (Člověk jako jedinec). Všechna tato témata jsou v Osobnostní a sociální výchově vnímána jako samostatná. Osobnostní a sociální

výchova klade důraz na získávání praktických dovedností spjatých s uvedenými tématy. Vazba ke vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** se týká evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace a seberegulačního jednání jako základního ekologického principu. Nabízí též možnosti rozvoje emocionálních vztahů, osobních postojů a praktických dovedností ve vztahu k přírodnímu prostředí. Vazba na vzdělávací oblast **Umění a kultura** se týká především společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického – jako např. estetiky chování a mezilidských vztahů a chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa. V Osobnostní a sociální výchově lze účinně využít různé postupy dramatické výchovy. Doplnující vzdělávací obor Dramatická výchova užívá jako základní metody nástroje dramatické a inscenační tvorby, Osobnostní a sociální výchova vedle toho užívá i tréninkové postupy sociálně psychologické povahy, které nemají divadelní podstatu. Propojení se vzdělávací oblastí **Člověk a zdraví** je vhodné v tématech reflektujících fyzickou stránku člověka, sociální vztahy, komunikaci a rozhodování v běžných i vypjatých situacích. Osobnostní a sociální výchova tak může napomoci k získání dovedností vztahujících se ke zdravému duševnímu a sociálnímu životu. Rovněž přispívá k realizaci vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**, zejména zdokonalováním dovedností týkajících se spolupráce a komunikace v týmu a v různých pracovních situacích.

Realizace průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým;
- na rozvoj zvládnutí vlastního chování;
- na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů;
- na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci;
- na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci;
- na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

Výuka uvedeného průřezového tématu bude napomáhat primární prevenci rizikového chování a zkvalitnění mezilidské komunikace. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhá ke zvládnutí vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti

- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů)
- formuje studijní dovednosti
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny *V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:*
- pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů • přispívá k uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy Osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci je užitečné zařazovat do výuky ta témata, která reflektují aktuální potřeby žáků, popřípadě vycházejí ze vzájemné domluvy s nimi. Všechna uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a příslušných diskusí.

Vzhledem k tomu, že se jedná o živá setkání dotýkající se osobní existence, je třeba počítat s tím, že na různé věci budou mít žáci různé názory, že se může objevit odmítání témat či technik, ostych, případně že některé hry nebudou mít požadovaný efekt. Právě tyto okamžiky však bývají v Osobnostní a sociální výchově velmi užitečné, neboť nabízejí příležitost k přemýšlení o tom, co se děje.

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
- **Sebepoznání a sebepojetí** – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí
- **Seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

- **Psychohygienu** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládnutí stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích
- **Kreativita** – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

Sociální rozvoj

- **Poznávání lidí** – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí
- **Mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)
- **Komunikace** – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
- **Kooperace a kompetice** – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence

Morální rozvoj

- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci
- **Hodnoty, postoje, praktická etika** – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

3.6.2 Výchova demokratického občana

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma **Výchova demokratického občana** má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí vlastních práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů.

Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovni občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen tematické okruhy, ale i zkušenosti a prožitky žáků, kdy celkové klima školy (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru třídy, sloužící jako „laboratoř demokracie“. V ní jsou žáci více motivováni k uplatňování svých názorů v diskusích a k možnosti demokraticky se podílet na rozhodnutích celku, společenství, komunity. Zároveň si sami na sobě mohou nejen ověřit význam dodržování pravidel, eventuálně se v zájmu spravedlnosti podílet na vytváření pravidel nových, ale i to, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice k anarchii či naopak k despotismu je neustále přítomným nebezpečím. Tato zkušenost pak rozvíjí schopnost kritického myšlení.

Průřezové téma Výchova demokratického občana má blízkou vazbu především na vzdělávací oblast **Člověk a společnost**, v níž jsou tematizovány principy demokracie a demokratického rozhodování a řízení, lidská a občanská práva, ve kterých se klade důraz na participaci jednotlivců – občanů na společenském a politickém životě demokratické společnosti. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** se uplatňuje v tématech zaměřených na vztah k domovu a vlasti.

Realizace průřezového tématu Výchova demokratického občana bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření:

- sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti;
- úcty k zákonu;
- úcty k hodnotám, jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance;
- aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod;
- ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším;
- respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem;
- empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování.

Výuka bude rozvíjet disciplinovanost a sebekritiku, schopnost zaujmout vlastní stanovisko v pluralitě názorů a dovednosti asertivního jednání i schopnosti kompromisu. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Průřezové téma má vazbu i na ostatní vzdělávací oblasti, zejména pak na ty, v nichž se tematizuje vztah k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
- vychovává k úctě k zákonu
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- přispívá k utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze) • vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností

- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu jsou zaměřeny na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí, dovedností a postojů potřebných pro aktivní účast žáků – budoucích dospělých občanů – v životě demokratické společnosti. Při jejich realizaci je užitečné vycházet z reálných životních situací a doporučené obsahy tematických okruhů co nejvíce vztahovat k životní zkušenosti žáků.

- **Občanská společnost a škola** – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
- **Občan, občanská společnost a stát** – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciací, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
- **Formy participace občanů v politickém životě** – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí
- **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie

(spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

3.6.3 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit

dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

Příležitosti k realizaci tématu poskytuje na 1. stupni vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět**. Ve vzdělávání se využívají zkušenosti a poznatky žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci a nejbližším okolí. Na 2. stupni se vztahuje průřezové téma zejména ke vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**. Využívá, aktualizuje a propojuje poznatky z oboru historie a politické geografie. Prohlubuje porozumění klíčovými historickými a politickými událostmi, které ovlivnily vývoj Evropy i světa a měly podstatný význam pro evropskou integraci a začlenění České republiky do integračního procesu. Důležitým prostorem pro realizaci průřezového tématu se stává obor Výchova k občanství, v jehož vzdělávacím obsahu se zdůrazňují sociální, ekonomické, právní a kulturní souvislosti v evropské a globální dimenzi. Objasňuje také vazby mezi lokální, národní, evropskou a globální úrovní uvažování, rozhodování a jednání. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** se průřezové téma uplatňuje zejména při objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí v okolí žáků s důrazem na potřebu a závažnost ochrany tohoto prostředí především v dané lokalitě. Významnou oblastí pro realizaci tohoto tématu se stává vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace**. Český jazyk je nejen nezastupitelným nástrojem učení, zpracování informací a prezentace postojů a názorů, ale má také významnou propedeutickou funkci při osvojování dalších jazyků, které jsou klíčem k bezprostřednímu dorozumění a poznávání kultury jiných národů. Cizí jazyky mají praktický význam pro občanskou, vzdělávací i pracovní mobilitu. Jsou prostředkem pro využití originálních zdrojů při poznávání života a evropské a světové kultury. Dovednosti osvojené žáky ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, zejména při práci s internetem, jsou využívány k samostatnému získávání informací o zemích Evropy a světa, o jejich životě a událostech. Tyto informace se následně stávají prostředkem pro orientaci v nabídce vzdělávacích, pracovních, kulturních a zájmových příležitostí a při navazování kontaktů. Ve vzdělávací oblasti **Umění a kultura** rozvíjí průřezové téma vztah k evropské a světové kultuře. Prohlubuje porozumění evropským kulturním kořenům a chápání kulturních souvislostí při respektování svébytnosti národních a regionálních kultur a jejich přínosu ke světové kultuře. Ozřejmuje význam kulturního a historického dědictví jako zdroje poznání a přispívá k emocionální zainteresovanosti na jeho uchování a záchraně. Dramatická výchova jako doplňující vzdělávací obor umožňuje žákům vyjadřovat a prezentovat jejich postoje, přijímat role a zkoumat témata a situace na základě vlastního jednání. Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** orientuje žáky v globálních problémech souvisejících se zdravím. V oboru Tělesná výchova využívá průřezové téma zájem žáků o sport k hlubšímu pochopení souvislostí evropských kořenů olympijských idejí a významu sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností.

Realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na překonávání stereotypů a předsudků;
- na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života;
- na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti;
- na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám; □ na osvojování vzorců evropského občana; □ na podporu smyslu pro zodpovědnost.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech pro žáky s

lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu
- vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie; seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory
- rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu podněcují zájem žáků o Evropu a svět a zprostředkovávají jim poznání Evropy a světa jako uspořádaného prostředí, měnícího se v čase, v němž se lidé setkávají, společně řeší problémy a utvářejí svůj život. Prostřednictvím tematických okruhů si žáci zpřesňují obraz Evropy, uvědomují si souvislosti řešení běžných situací občana s globálními problémy a možnosti utváření své vlastní životní perspektivy v evropském a globálním prostoru.

- **Evropa a svět nás zajímá** – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
- **Objevujeme Evropu a svět** – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
- **Jsme Evropané** – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže.

3.6.4 Multikulturní výchova

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty.

Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků – příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

Multikulturní výchova prolíná všemi vzdělávacími oblastmi. Blízkou vazbu má zejména na vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, Informační a komunikační technologie, Umění a kultura, Člověk a zdraví**, z oblasti **Člověk a příroda** se dotýká především vzdělávacího oboru Zeměpis. Vazba na tyto oblasti je dána především tématy, která se zabývají vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin.

Realizace průřezového tématu Multikulturní výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí;
- na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání;
- na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých;
- na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám;
- na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin;
- na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoliv jako zdroje konfliktu;
- na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti;
- na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu; □ na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Multikulturní výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturní kontakty k obohacení sebe i druhých
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání

- poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí
- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoliv jako zdroj konfliktu
- pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu
- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy Multikulturní výchovy vycházejí z aktuální situace ve škole, reflektují aktuální dění v místě školy, současnou situaci ve společnosti. Výběr a realizace daného tematického okruhu, popř. tématu mohou být významně ovlivněny vzájemnou dohodou učitelů, dohodou učitelů a žáků, učitelů a zákonných zástupců apod.

- **Kulturní diference** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě
- **Lidské vztahy** – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
- **Etnický původ** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku ☐ **Multikulturalita** – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v

budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

- **Princip sociálního smíru a solidarity** – odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty.

3.6.5 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Charakteristika průřezového tématu

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním i systematizací vědomostí a dovedností získávaných v těchto oblastech umožňuje Environmentální výchova utváření integrovaného pohledu. Každá z oblastí má svůj specifický význam v ovlivňování racionální stránky osobnosti i ve vlivu na stránku emocionální a volně aktivní. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** poskytuje průřezové téma ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímé kontakty žáků s okolním prostředím a propojuje rozvíjení myšlení s výrazným ovlivňováním emocionální stránky osobnosti jedince. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** zdůrazňuje pochopení objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí, dynamických souvislostí od nejméně složitých ekosystémů až po biosféru jako celek, postavení člověka v přírodě a komplexní funkce ekosystémů ve vztahu k lidské společnosti, tj. pro zachování podmínek života, pro získávání obnovitelných zdrojů surovin a energie i pro mimoprodukční hodnoty (inspiraci, odpočinek). Klade základy systémového přístupu zvýrazňujícího vazby mezi prvky systémů, jejich hierarchické uspořádání a vztahy k okolí. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** průřezové téma odkrývá souvislosti mezi ekologickými, technickoekonomickými a sociálními jevy s úrazem na význam preventivní obezřetnosti v jednání a další principy udržitelnosti rozvoje. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví** se téma dotýká problematiky vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí. V souvislosti s problémy současného světa vede k poznání důležitosti péče o přírodu při organizaci masových sportovních akcí. Ve vzdělávací oblasti **Informatika** umožňuje průřezové téma aktivně využívat výpočetní techniku (internet) při zjišťování aktuálních informací o stavu prostředí, rozlišovat závažnost ekologických problémů a poznávat

jejich propojenost. Komunikační technologie podněcují zájem o způsoby řešení ekologických problémů možnostmi navazovat kontakty v této oblasti a vyměňovat si informace v rámci kraje, republiky, EU a světa. Vzdělávací oblast **Umění a kultura** poskytuje Environmentální výchově mnoho příležitostí pro zamýšlení se nad vztahy člověka a prostředí, k uvědomování si přírodního i sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot a přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí. Propojení průřezového tématu se vzdělávací oblastí **Člověk a svět práce** se realizuje prostřednictvím konkrétních pracovních aktivit ve prospěch životního prostředí. Umožňuje poznávat význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí.

Realizace průřezového tématu Environmentální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především: ☒ na vnímání života jako nejvyšší hodnoty;

- na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů;
- na rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí;
- na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí;
- na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí; ☒ na rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Environmentální výchova, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- ukazuje modelové příklady žádoucího i nežádoucího jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů

- učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

Tematické okruhy průřezového tématu

Environmentální výchova je členěna do tematických okruhů, které umožňují celistvé pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí, k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.

- **Ekosystémy** – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
- **Základní podmínky života** – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová

revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)

- **Vztah člověka k prostředí** – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).

3.6.6 Mediální výchova

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médiím nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich

komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními; dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Mediální výchova má blízkou vazbu na vzdělávací oblast **Člověk a společnost**, zejména tím, že se média jako sociální instituce podílejí na utváření podob a hodnot moderní doby, umožňují hledat paralely mezi minulými a současnými událostmi a porovnávat jevy a procesy v evropském i celosvětovém měřítku. Mediální výchova je zaměřena na systematické vytváření kritického odstupu od mediovaných sdělení a na schopnost interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality (zpravodajství z hlediska významu a věrohodnosti zprávy a události, reklamu z hlediska účelnosti nabízených informací apod.). Propojení se vzdělávací oblastí **Jazyk a jazyková komunikace** se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků. Osvojení základních pravidel komunikace, dialogu a argumentace. V rámci vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie** se jedná o využívání tištěných i digitálních dokumentů jako zdrojů informací. Pozornost se obrací k věcné správnosti a přesnosti sdělení, a to jak kritickou analýzou existujících textů, tak vlastní produkcí a utvářením návyku ověřovat si co nejdůkladněji veškeré údaje. Vztah ke vzdělávací oblasti **Umění a kultura** je založen na vnímání specifické „řeči“ znakových kódů, jež média užívají, a jejich kombinací, a to nejen přirozeného jazyka, ale i obrazu a zvuku. Přispívá ke schopnosti vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit artefakty umělecké i běžné mediální produkce.

Realizace průřezového tématu Mediální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
- na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
- na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenním životě v regionu;
- na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení; ☒ na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;
- na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování;
- na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu. Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Mediální výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich

- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zejména zpravodajských)
- umožňuje získat představu o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu)
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu • přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu *V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:*
- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

Tematické okruhy průřezového tématu

Mediální výchova na úrovni základního vzdělávání obsahuje základní poznatky a dovednosti týkající se médií a mediální komunikace. Tematické okruhy mediální výchovy se člení na tematické okruhy receptivních činností a tematické okruhy produktivních činností.

Tematické okruhy receptivních činností

- **Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu
- **Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního

sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)

- **Stavba mediálních sdělení** – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)
- **Vnímání autora mediálních sdělení** – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu
- **Fungování a vliv médií ve společnosti** – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách

Tematické okruhy produktivních činností

- **Tvorba mediálního sdělení** – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení
- **Práce v realizačním týmu** – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

4 Učební plán

4.1 Celkové hodinové dotace - přehled

Vzdělávací oblast	Předmět	1. stupeň					Dotace 1. stupeň	2. stupeň				Dotace 2. stupeň	
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	6+1	6+1	7+1	7	7	33+3	4	4	3+1	4	15+1	
	Německý jazyk							1	1	2	2		6
	Anglický jazyk	0+2	0+2	3	3	3		9+4	3	3	3		3
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4+1	4+2	4+2	20+5	4	4	4 + 1	3+2	15+3	
Informatika	Informatika				1	1	2	1	1	1	1	4	
Člověk a jeho svět	Člověk a svět	2	2	2	3	3	11+1						
Člověk a společnost	Člověk a společnost									1	1	2	
	Dějepis							2	2	2	2	8	
Člověk a příroda	Přírodopis							2	2	2	2	8	
	Věda							2+1	2+1	2+1	2+1	8+4	
	Zeměpis							1	1	1	1	4	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	1	+1	0	0	1+1	
	Výtvarná výchova	1+1	1+1	1+1	2	2	7+3	2	2	2	2	8	
Člověk a zdraví	Tělocvik	2	2	2	2	2	10	2	2	2	2	8	
	Výchova ke zdraví									1	1	2	
Člověk a svět práce	Tvoření	1	1	1	1	1	5	1+1	2			3+1	
Nepovinné předměty	Příprava k přijímacím zkouškám									1	1		
Povinně volitelné předměty								0+2	0+2	0+2	0+2	0+8	

Vzdělávací oblast	Předmět	1. stupeň					Dotace 1. stupeň	2. stupeň				Dotace 2. stupeň
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
	<ul style="list-style-type: none"> • Dramatická výchova • Talk and walk • Taneční a pohybová výchova • Francouzský jazyk • Taneční a pohybová výuka • Literární klub • Programování 											
Celkem hodin		21	21	24	26	26	102+16	30	30	31	31	104+18

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk

Na druhém stupni jsou hodiny českého jazyka - literatury a českého jazyka spojovány. Na výuce společně jsou žáci 6. a 7. ročníku a 8. a 9. ročníku. Učivo gramatického rázu se vyučuje málotřídně - paralelně. Učivo slohu a literatury se vyučuje ve dvouletých cyklech – ve dvou letech učivo 6. a 7. ročníku a ve dvou letech učivo 8. a 9. ročníku.

Dějepis, Člověk a svět, Člověk a společnost

Předměty jsou vyučovány společně ve dvou ročnících. Tomu je také uzpůsoben vzdělávací plán každého konkrétního roku. Z důvodu nízkého počtu žáků v ročnících jsou žáci 4. a 5., 6. a 7. a také 8. a 9. ročníku pro tyto předměty spojeni. Obsah výuky se tedy každý druhý rok střídá. Tzn. je-li jeden rok vyučován obsah výuky 8. ročníku, další rok bude vyučován obsah 9. ročníku a tak dokola. Totéž platí pro další ročníky.

Matematika

Převzaté očekávané výstupy z RVP ZV jsou upřesněny učivem, tzn., že stejný výstup se objevuje v několika ročnících, ale pokaždé je vymezen učivem. Je z něj tedy závazná pro daný ročník pouze vymezená část. Výuka probíhá málotřídně – paralelně. Na 1. stupni je veškeré učivo myšleno v oboru přirozených čísel, kurzívou ve výstupech je konkretizován obor přirozených čísel (např. do 20)

Přírodopis

Předmět je vyučován společně ve dvou ročnících. Tomu je také uzpůsoben vzdělávací plán každého konkrétního roku.

Z důvodu nízkého počtu žáků ve třídě jsou žáci 6. a 7. ročníku (také 8. a 9. ročníku) pro tento předmět spojeni. Obsah výuky se tedy každý druhý rok střídá. Tzn. je-li jeden rok vyučován obsah výuky 8. ročníku, další rok bude vyučován obsah 9. ročníku a tak dokola. Totéž platí pro další ročníky: Je-li jeden rok vyučován obsah výuky 7. ročníku, další rok bude vyučován obsah 6. ročníku a tak dokola.

Tvoření

Výuka spojena pro 6. a 7. ročník.

Věda

Předmět je vyučován málotřídně – paralelně. V jedné skupině žáci 6. a 7. ročníku, v druhé žáci 8. a 9. ročníku. Tomu je také uzpůsoben vzdělávací plán každého konkrétního ročníku.

Učivo se skládá z oborů chemie a fyziky. S chemií se žáci seznámí již od 6. ročníku.

Výtvarná výchova, Tělocvik

Z důvodu nízkého počtu žáků ve třídě jsou žáci 6., 7., 8. a 9. ročník pro tyto předměty spojeni. Předměty jsou rozděleny na chlapce a dívky, aby bylo co nejvíce hleděno na individuální potřeby těchto odlišných skupin v tomto svém specifickém vývojovém stádiu.

Zeměpis

Z důvodu nízkého počtu žáků ve třídě jsou žáci 6. a 7. ročníku (také 8. a 9. ročníku) pro tento předmět spojeni. Obsah výuky se tedy každý druhý rok střídá. Tzn., je-li jeden rok vyučován obsah výuky 8. ročníku, další rok bude vyučován obsah 9. ročníku a tak dokola. Totéž platí pro další ročníky: Je-li jeden rok vyučován obsah výuky 7. ročníku, další rok bude vyučován obsah 6. ročníku a tak dokola.

Francouzský jazyk

Žáci mají předmět francouzský jazyk prvním nebo druhým rokem. Žáci tedy (bez ohledu na ročník) plní plán 6. a 7. ročníku.

5. Učební osnovy

Český jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
7	7	8	7	7	4	4	4	4	50
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Vzdělávací obor:

Český jazyk a literatura

Obsahové vymezení:

Tematické okruhy: Komunikace a slohová výchova
 Jazyková výchova
 Literární výchova

Organizace:

Tento předmět je vyučován od 1. do 9. ročníku. Realizuje se zpravidla formou vyučovacích hodin.

Vzdělávací obsah na 1. stupni je rozlišen do čtyř oblastí mluvnice, sloh, čtení, psaní, na druhém stupni do tří oblastí – mluvnice, sloh, literatura.

Do vyučovacího předmětu jsou zahrnuta průřezová témata multikulturní (MKV) a mediální (MV) výchova, osobnostní a sociální výchova (OSV).

Cíle:

Cílem komunikační a slohové výchovy je smysluplně, bez ostychu a strachu se vyjadřovat. Ať slovně či písemně. Kultivace tohoto vyjadřování (projevu) je podpůrným prostředkem, který člověka obohatí, nikoliv ochudí.

Cílem jazykové výchovy je poznávání, vnímání a používání spisovné podoby českého jazyka, které vede ke vhodnému a srozumitelnému vyjadřování.

Cílem literární výchovy je čtenářská gramotnost. Též zaujetí knihou, vnímání knihy jako zdroje obohacení, zážitků, náplně volného času, kulturního přehledu – dědictví.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení a k řešení problémů:

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

Práci s Pravidly, texty různého, ale v danou chvíli vhodného charakteru apod. vedeme postupně žáky k vyhledávání potřebných informací, ke schopnosti samostatně pracovat, učitele se ptát až v případě potřeby a ke zkontrolování vlastní překontrolované práce. Volíme vhodné způsoby učení (metody, učivo, tempo,...) s přihlédnutím na individuální potřeby.

Pracujeme s chybou tak, aby se u žáka pokud možno příště neopakovala, stala se zdrojem vlastního hodnocení a další práce, nikoliv výsledkem.

Kompetence komunikativní:

Vlastním vzorem kultivujeme vyjadřování žáků, podporujeme je k vyjadřování v ústní i písemné formě. Získáváme žáky vhodnými ukázkami k tomu, že literární umění je zajímavá a potřebná forma sdělení. Motivačně hodnotíme vhodné formulace.

Kompetence sociální, personální, pracovní:

Spoluprací se spolužáky i s námi učiteli směřujeme žáky ke vzájemné pomoci, k toleranci. Poukazujeme na cestu pracovního úsilí, která může vést k úspěšnosti, zdravému uspokojení. Sami jsme pracovně natolik angažovaní, aby bylo patrné, že to s žáky myslíme dobře a že vše vyžaduje určité množství naší aktivní energie.

Kompetence digitální:

Žáci využívají digitální zařízení a programy k zefektivnění svého písemného projevu.

Očekávané výstupy 1. stupeň:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Žák

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Žák

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Žák

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Žák

- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Žák

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Žák

- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Učivo 1. – 5. ročník:

Oblast	Ročník 1.	Ročník 2.	Ročník 3.	Ročník 4.	Ročník 5.
MLUVNICE	Slovo, věta Význam slova Počet slabik Délka samohlásek	Abeceda Druhy vět Krátké a dlouhé samohlásky Psaní ú/ů, Dvojhlásky Slova s dě, tě, ně, bě, pě, vě Spodoba znělosti Slovní druhy – úvod Velká písmena u jmen a na začátku věty Psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách	Vlastní jména Párové souhlásky Význam slov Vyjmenovaná slova Slovní druhy Kategorie podstatných jmen (pád, číslo, rod) Kategorie sloves (osoba, číslo, čas)	Význam slov Stavba slova Vyjmenovaná slova Vzory podstatných jmen Jednoduché a složené slovesné tvary Časování sloves Věta jednoduchá, souvětí	Slova příbuzná Věta jednoduchá x souvětí Základní skladební dvojice a shoda Vzory podstatných jmen Pády Vzory přídavných jmen (tvrdé a měkké) Význam slov, slova jedno a mnohovýznamová

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

Oblast	Ročník 1.	Ročník 2.	Ročník 3.	Ročník 4.	Ročník 5.
SLOH	Krátký mluvený projev dle vlastních zážitků Vyprávění Vymýšlení, domýšlení Dorozumívání Kladení otázek Výslovnost + dýchání Básničky, říkadla, rozpočítadla	Krátký mluvený projev dle vlastních zážitků Převyprávění Sled událostí v příběhu Nahrazování spojky „a“, výrazu „ a potom“ Žádost, příkaz, přání, oznámení	Zpráva, dialog Krátký mluvený projev Popis Pracovní postup Popis hračky Můj den Telefonování	Pranostiky Oznámení Popis osoby Tiskopisy Zápis poznámek Popis věci Vyprávění	Osnova vyprávění Použití zápisů při reprodukci Debata, obhajoba, vyjednávání, zařizování Rozdíl fakta x tvrzení
ČTENÍ	Písmena (tiskací) Nácvik čtení Vnímavý poslech	Správné čtení Poslech četby	Plynulé čtení Soustředěný poslech textu Tvorba básniček Kladení otázek k četbě Vedení čtenářského deníku	Plynulé čtení náročnějších textů Orientace v naučných textech Tvořivá práce s textem Četba dle zájmu Próza, poezie, drama Poslech zdramatizovaných literárních děl, básnění Vedení čtenářského deníku	Dramatická četba Čtení a vztah k literatuře Převyprávění a zápis Rozdíly v žánrech Básnění Vedení čtenářského deníku

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

Oblast	Ročník 1.	Ročník 2.	Ročník 3.	Ročník 4.	Ročník 5.
PSANÍ	Uvolňovací cviky Návyky psaní Psaní číslic Psaní písmen, slabik, slov, vět	Technika psaní Adresa Opis	Psaní jako prostředek komunikace Stavba delších vět Spojkové výrazy Opis Blahopřání, pozvánka	Formální úprava textu Psaní jako tvorba textu Správný opis textu Dopis, vzkaz	Je součástí slohové výchovy

Očekávané výstupy 2. stupeň:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Žák

- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá poznatky o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Žák

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Žák

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Učivo 6. – 9. ročník:

Oblast	Ročník 6.	Ročník 7.	Ročník 8.	Ročník 9.

MLUVNICE	<p>SKLADBA Věta jednoduchá - grafické znázornění VJ - základní větné členy - přívlástek - předmět - příslovečné určení</p>	<p>SKLADBA - Druhy vět podle postoje mluvčího: věty oznamovací, tázací, žádací - věty dvojčlenné, jednočlenné, větné ekvivalenty - základní větné členy - rozvíjející větné členy: předmět, příslovečné určení, přívlástek</p>	<p>SKLADBA - Druhy vět podle postoje mluvčího: věty oznamovací, tázací, žádací - věty dvojčlenné, jednočlenné, větné ekvivalenty - základní větné členy - rozvíjející větné členy: předmět, příslovečné určení, přívlástek - grafický rozbor věty jednoduché</p>	<p>SKLADBA Souhrnná cvičení – druhy vět podle postoje mluvčího a podle členitosti, základní a rozvíjející větné členy, grafický rozbor věty jednoduché</p>
	<p>TVAROSLOVÍ - podstatná jména, mluvnické kategorie - podst. jména konkrétní a abstraktní - podst. jména hromadná, pomnožná a látková - podst. jména obecná a vlastní - tvary podstatných jmen podle vzorů - přídavná jména tvrdá, měkká, přivlastňovací, skloňování příd. jmen - tvoření příd. jmen a jejich tvarů - stupňování příd. jmen - jmenné tvary příd. jmen</p>	<p>NAUKA O SLOVNÍ ZÁSOBĚ - význam slova – mluvnický, lexikální - slova jednoznačná, mnohoznačná - slovo, sousloví, rčení - synonyma, homonyma - slova citově zabarvená - odborné názvy - slova s časovým příznakem - slovní zásoba a její obohacování - slovtvorba, slovtvorný rozbor, způsoby tvoření slov</p>	<p>TVAROSLOVÍ - slova přejatá: pravopis, výslovnost - skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen - užití cizích vlastních jmen v textu - slovesný vid - příslovce, příslovečné spřežky - předložky, spojky, částice, citoslovce</p>	<p>TVAROSLOVÍ Souhrnné opakování – slovní druhy, mluvnické kategorie jmen a sloves</p>
	<p>SKLADBA - souvětí - věta hlavní a vedlejší grafické znázornění souvětí</p>	<p>SKLADBA - doplněk - přístavek - druhy VV - VV podmětná a předmětná - VV příslovečné - VV přívlástková - VV doplňková a přísudková VV = vedlejší věta</p>	<p>SKLADBA - souvětí - věta hlavní a vedlejší - grafické znázornění souvětí - doplněk - přístavek - druhy VV - významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami - významové poměry mezi větnými členy a vedlejšími větami</p>	<p>SKLADBA Souhrnná cvičení – věta jednoduchá a souvětí, druhy VV, významové poměry, souvětí souřadné a podřadné, složitější souvětí</p>
	<p>TVAROSLOVÍ - zájmena – druhy - číslovky – druhy - pravopis číslovek</p>			<p>Komplexní jazykové rozbor</p> <p>NAUKA O SLOVNÍ ZÁSOBĚ – souhrnná cvičení</p> <p>Práce s texty různých funkčních stylů</p> <p>Projekt Zlepšuji se v pravopisu: procvičování různých pravopisných jevů</p>

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

Oblast	Ročník 6.	Ročník 7.	Ročník 8.	Ročník 9.
	<p>- skloňování základních číslovek</p> <p>- slovesa, mluv. kategorie</p> <p>- podmiňovací způsob</p> <p>slovesný čas</p> <p>FONETIKA</p> <p>- Zvuková stránka slova a věty</p> <p>- spisovná a nespisovná výslovnost</p> <p>Pravidla českého pravopisu</p> <p>Slovník spisovné češtiny</p> <p>Projekt Zlepšuji se v pravopisu: shoda přísudku s podmětem, procvičování různých pravopisných jevů</p>	<p>TVAROSLOVÍ</p> <p>- slovesa – opakování mluvnických kategorií</p> <p>- rod činný a trpný</p> <p>- příslovce, příslovečné spřežky</p> <p>- předložky</p> <p>- spojky</p> <p>- částice</p> <p>- citoslovce</p> <p>Projekt Zlepšuji se v pravopisu: procvičování různých pravopisných jevů</p>	<p>- souvětí souřadné a podřadné</p> <p>- spojovací výrazy v souvětí, interpunkce</p> <p>- jazykové rozbory, složitější souvětí</p> <p>Útvary českého jazyka a jazyková kultura</p> <p>Projekt Zlepšuji se v pravopisu: pravopis -i/-í, -y/-ý v koncovkách, předpony s-, z-, vz- a předložky s/se, z/ze, skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně</p> <p>procvičování různých pravopisných jevů</p>	

<p style="text-align: center;">SLOH</p>	<ul style="list-style-type: none"> • čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové • naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové • mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse • písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové • naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové • mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse • písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové • naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové • mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse • písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové • naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové • mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse • písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný
--	---	--	---	---

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

Oblast	Ročník 6.	Ročník 7.	Ročník 8.	Ročník 9.
	sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zbarvený popis, výklad, úvaha)	pozvánka, charakteristika, subjektivně zbarvený popis, výklad, úvaha)	teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zbarvený popis, výklad, úvaha)	životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zbarvený popis, výklad, úvaha)

Anglický jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	3	3	3	3	3	3	3	25
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Vzdělávací obor:

Cizí jazyk

Obsahové vymezení:

Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti. V prvním a druhém ročníku jde zejména o receptivní dovednosti, pouhou ústní, fonetickou podobu jazyka. Od třetího ročníku se přidává písemná forma jazyka. Od čtvrtého ročníku jednoduchá gramatická struktura. Na druhém stupni se již procvičuje ústní i písemná forma jazyka a komunikační dovednosti.

Organizace:

Tento předmět probíhá od 1. ročníku do 9. ročníku. Výuka probíhá převážně skupinově (či individuálně), kdy se spojují ročníky, dle organizačních možností, potřeb či úrovně žáků. Tento předmět je realizován z části formou vyučovacích hodin, z části prolíná jiný předmět (např. tvoření, člověk a svět, matematika), může být realizován formou projektů nebo blokové výuky.

Průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - VEGS, Multikulturní výchova - MKV

Cíle:

„Nebát“ se komunikace v cizím jazyce v mluveném i psaném projevu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k řešení problému a k učení:

Využíváním česko-anglických a anglicko-českých slovníků (knižní publikace, interaktivní, internet) vedeme žáky k vyhledávání informací týkajících se slovní zásoby nebo objasnění gramatických jevů.. Zadáváním úkolů během vyučování podněcujeme k samostatnému řešení problému.

Kompetence sociální a personální:

Umožňujeme využívat prostory školy k prezentaci žákovských prací. Využití modelových situací, dramatické výchovy.

Kompetence občanská:

Snažíme se s oporou o literaturu, internet, autentické materiály přiblížit kulturu a život v anglicky mluvících zemích, tím vedeme žáky k toleranci a ohleduplnosti lidí odlišné kultury a způsobu života.

Kompetence komunikativní:

Situacemi ze života (využití prvků dramatické výchovy) a prostřednictvím didaktických her podporujeme „chuť“ pro komunikaci v cizím jazyce. Využíváme prvků dramatické výchovy pro navození běžných situací ze života, ve kterých by se měli umět domluvit. Pomocí otázek navozujeme konverzaci a nutíme žáky na otázky vhodně reagovat.

Kompetence digitální:

Žáci používají interaktivní programy k rychlejšímu, podnětějšímu a efektivnějšímu procvičení. A rovněž jako zdroj informací.

Očekávané výstupy – 1. stupeň:

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

MLUVENÍ

žák

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- žák
- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
 - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PSANÍ

- Žák
- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
 - vyplní osobní údaje do formuláře

Učivo 1. – 5. ročník:

Oblast	Ročník 1.	Ročník 2.	Ročník 3.	Ročník 4. – 5.
RECEPTIVNÍ	- jednoduchá anglická Slova - pokyny během výuky (otevři učebnici, vezmi si pero, poslouchej,..) - části těla – základní znalost (hlava, obličej, ramena, paže, ruce, prsty, břicho, hýždě, záda, nohy, kolena, chodidla	- pokyny během výuky (otevři učebnici, vezmi si pero, poslouchej,..) - školní pomůcky (kniha, pero tužka, tabule,...)	- anglická abeceda - anglické hlásky - popis obrázků, činností - předložky místa - pokyny během výuky - porozumění jednoduchému souvislému textu	- rozlišování známých slov a spojení v neznámém textu, poslechu zaměření pozornosti na konkrétní informaci - tematické písničky, pohádky, příběhy, říkadla, básničky - správné čtení poslech - rozlišení věty oznamovací (kladné a záporné) a tázací – sloveso být, ostatní slovesa – pomocné sloveso DO - rozdíl mezi anglickou a českou abecedou - poslouchání a čtení jednoduchých příběhů

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

Oblast	Ročník 1.	Ročník 2.	Ročník 3.	Ročník 4. – 5.
PRODUKTIVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduché písničky a říkadla - jednoduchá slova - čísla 0-10 – mluvená forma - základní barvy 	<ul style="list-style-type: none"> - čísla 0-20 – mluvená forma, porozumění - barvy - jednoduché písničky a říkadla - zvířata domácí, zvířata volně žijící 	<ul style="list-style-type: none"> - člen určitý a neurčitý, - jednotné a množné číslo - rod podstatných jmen - nahrazování podstatných jmen zájmenem - seznámení s kombinací podmětu a sloves být, mít, mít rád - jednoduché pokyny – put, give me, - slovní zásoba – nejběžnější jídlo a pití, dny v týdnu, záliby, oblečení, nábytek, dům - nácvik výslovnosti - tradiční tematické písničky - slovní zásoba I. a II. ročníku v písemné formě - číslovky 0-100 	<ul style="list-style-type: none"> - množné číslo podst. jmen - 3. osoba jedn. čísla u sloves - přivlastňování - předložky místa - určení času (dny v týdnu, roční období, měsíce + předložky) a frekvence - přítomné časy a jejich užití
INTERAKTIVNÍ	<p>jednoduchá anglická slova</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdravy, otázky „Jak se máš?“, „Kolik ti je let?“, „Jak se jmenuješ?“, „Co je to?“ - pozdravy, zdvořilostní otázky, jednoduché otázky při seznamování 	<ul style="list-style-type: none"> - pozdravy, zdvořilostní otázky, jednoduché otázky při seznamování. - rodina a její členové, „Toto je...“ ; „Who is ..?“ - oblečení, „Mám na sobě...“, „What are you wearing?“ 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduché rozhovory, texty na téma rodiny, školy, zájmů, aktivit, domova - koncept zkrácených tvarů 	<ul style="list-style-type: none"> - vyplnění jednoduchého formuláře - časování sloves být a mít - sloveso moci/umět - rozhovor v přítomném čase - reprodukce textů - vazba „tam je/jsou“ v popisu místa, obrázku - nakupování - představování vrstevníků a členů rodiny - u lékaře - u pokladny

Očekávané výstupy – 2. stupeň:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

MLUVENÍ

Žák

- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák

- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

PSANÍ

Žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- reaguje na jednoduché písemné sdělení

Učivo 6. – 9. ročník:

Oblast	Ročník 6. a 7.	Ročník 8. a 9.
RECEPTIVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - čtení – texty v učebnicích, autentické materiály, literatura v angličtině - porozumění výslovnosti rodilých mluvčí - překlad - texty v učebnicích, autentické materiály, literatura v angličtině, anglické písně, internet – webové stránky v anglickém jazyce práce s anglickým textem - poslech - autentických materiálů, četby z knihy, písní - práce s anglicko-českým, česko-anglickým slovníkem - reálie anglicky mluvících zemí 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení – texty v učebnicích, autentické materiály, literatura v angličtině - porozumění výslovnosti rodilých mluvčí - překlad - texty v učebnicích, autentické materiály, literatura v angličtině, anglické písně, internet – webové stránky v anglickém jazyce práce s anglickým textem - poslech - autentických materiálů, četby z knihy, písní - práce s anglicko-českým, česko-anglickým slovníkem - reálie anglicky mluvících zemí

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

Oblast	Ročník 6. a 7.	Ročník 8. a 9.
<p>PRODUKTIVNÍ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba – číslovky, idiomy, dny v týdnu, škola, zdraví, tělo, sport, oblečení, rodina, dům, roční období, volnočasové aktivity - určení času na hodinách, míry, řadové číslovky, datum, počasí, tradiční svátky (vánoce, velikonoce, halloween), jídlo, restaurace, doprava, ve městě, hudba, zaměstnání, rozšíření již známých tematických okruhů - sloveso – to be – otázka, zápor v přítomných i minulých časech, - členy - rád bych + infinitiv - počítatelná a nepočítatelná podst. jm. - vyjádření množství - rozkazovací způsob - sloveso to have / to have got v přítomných i minulých časech - tázací slova - pomocné sloveso to do - přítomný čas prostý - přítomný čas průběhový - přivlastňovací zájmena - přídavná jména – stupňování; přirovnání, srovnávání - český nevyjádřený podmět - krátká odpověď, dovětek - minulý čas prostý i průběhový - zájmena (osobní, která nejsou podmětem) - ukazovací zájmena - příslovce použití „který“ spojky 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba – město, orientace, jídelní lístek, recepty, svátky, zaměstnání, příroda, umění, móda, prázdniny, nápisy, zákazy, doporučení, cestování, média, povolání, společnost a její problémy - infinitiv - jeden zápor ve větě - budoucí časy - trpný rod - slovesné tvary - výrazy frekvence, množství - some x any - should - předložky na konci otázky - frázová slovesa - předložky - předpřítomný čas prostý - podmětná otázka - souslednost časová

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

Oblast	Ročník 6. a 7.	Ročník 8. a 9.
INTERAKTIVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádření pocitů, omluvy - každodenní situace - kladení otázek na aktuální téma - konverzační fráze 	<ul style="list-style-type: none"> - vánoční pozdravy - psaní dopisů - životopis - příjezd, odjezd - ptáme se na cestu, dáváme popis cesty, popis mapky - pochvaly, protesty, přání - jednoduchý osobní dotazník - nabídka - jsme zdvořilí - vyjadřování vlastního názoru

Německý jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	1	2	2	6
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Vzdělávací obor:

další cizí jazyk

Obsahové vymezení:

Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, učí je toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi. S německy mluvícími zeměmi a jejich kulturou se žáci seznámí průběžně v 6. - 9. ročníku v průřezových tématech: výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a v multikulturní výchově.

Časová dotace:

Výuka předmětu probíhá 1 hodinu v 6. a 7. ročníku a 2 hodiny týdně v 8. a 9. ročníku.

Organizace:

Tento předmět probíhá převážně skupinově, kdy se spojují ročníky, dle organizačních možností, potřeb a úrovně žáků. Při výuce se respektují individuálně vzdělávací plány a dosažená úroveň.

Výuka převládá v interiéru školy, dle potřeby a počasí i v exteriéru a je rozšířena občasnými návštěvami pohraničních německých škol a různými výlety do Německa.

Výchovně vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

Seznámení se s cizím jazykem nejprve v jeho sluchové podobě, osvojení základních zvukových návyků pomocí audio nebo video nahrávek, osvojení základních výslovnostních návyků, elementárních jazykových struktur a nejfrekventovanějších lexikálních jednotek.

Kompetence k řešení problému:

Hodiny jsou vedeny v příslušném jazyce zpočátku imitativními cvičeními, od nichž se pozvolna přechází k mikrodialogům memorovaným a posléze obměňovaným. Při výuce se využívá audiotechnika a formou hry názorný materiál (pracovní listy) na memorování říkanek, básniček, písniček. Využívá se především párových a skupinových forem práce.

Kompetence komunikativní:

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

Důraz je kladen na komunikativní zvládnutí obecného jazyka. Žáci jsou vedeni k získání dovednosti dorozumět se v základních životních situacích, k získání vhodného slovního materiálu k nejčastějším tématům rozhovoru (např. rodina, bydlení, volný čas apod.) a k seznámení se s některými reáliemi německy hovořících zemí. Důraz je také kladen na porozumění čteného textu na jejich jazykové úrovni.

Kompetence digitální:

Žáci používají interaktivní programy k rychlejšímu, podnětějšímu a efektivnějšímu procvičení. A rovněž jako zdroj informací.

Očekávané výstupy:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

MLUVENÍ

Žák

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

PSANÍ

Žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Učivo 6. – 9. ročník:

Ročník 6. a 7.	Ročník 8. a 9.
<ul style="list-style-type: none"> • představení se (základní fráze) • abeceda (průběžně se vracet) • dny v týdnu • pozdravy • průběžně: základy německé výslovnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení – texty v učebnicích, autentické materiály, literatura v němčině - porozumění výslovnosti rodilých mluvčích - překlad - texty v učebnicích, autentické materiály, literatura v němčině, písně, internet – webové stránky v německém jazyce práce s německým textem - poslech - autentických materiálů, četby z knihy, písní - práce se slovníkem - reálie německy mluvících zemí

<ul style="list-style-type: none"> • číslovky 0-20 měsíce, roční období • barvy • dialogy: poslech a četba s porozuměním • podst. jména: člen určitý • krátký text o sobě: jak se jmenuji, kolik je mi let, kde bydlím, odkud pocházím, co mám rád. • časování slovesa "sein" v jednot. čísle přít. času. • advent a Vánoce: tematická slovní zásoba • časování pravidel. sloves • představování sebe a druhých • pravopis podstatných jmen • sportovní aktivity, volnočasové aktivity • představování druhých • co dělám a nedělám rád/a • časování pravidelných sloves a slovesa „sein“ • Velikonoce – tematická slovní zásoba • sloveso v německé větě: věty oznamovací, otázky zjišťovací a doplňovací • rozvíjení slovní zásoby: volnočasové aktivity (sport, hudba) • zeměpisné názvy • předložka "in" se zeměpisnými názvy • zápor s „nicht“ • spojky "und" a "aber" školní předměty • předložky v časových údajích: am, im • časování slovesa „finden“: vyjadřování názoru • nepřímý slovosled • sloveso „sprechen“ • názvy jazyků • rozhovory o jazykových dovednostech • kladná odpověď na zápornou otázku: „doch“ • časování slovesa „möchten“ vyjadřování přání 	<ul style="list-style-type: none"> • časování slovesa „sprechen“ • rozhovory o jazykových znalostech • školní potřeby – rozvíjení slovní zásoby • užívání členu určitého a neurčitého v 1. a 4. pádě • časování slovesa „möchten“ • způsobová slovesa „müssen“ a „können“ • slovosled vět s modálním slovesem • denní doby + předložka „am“ • časové údaje, určování času • předložka „um“ s hodinami • domlouvání schůzek • projekt: Hit-Wort • přivlast. zájmena „mein“, „dein“ • 2. pád u vlastních jmen • povolání: rozvíjení slovní zásoby • názvy zemí + předložka „aus“ • množné číslo podst. jmen – procvičování • potraviny – rozvíjení slovní zásoby, tvoření krátkých dialogů (Co rád jíš?) • nepravidelná slovesa "essen" a "schlafen" • příprava psaného a mluveného projevu: co jím během dne • (můj) denní program, denní rutina: četba s porozuměním, popis denního programu slovesa s odlučitelnou předponou, větné konstrukce se slovesy s odluč. předponou • přivlast. zájmena „sein“ a „ihr“ v 1. pádě • popis obrázku - dialogy • téma „volnočasové aktivity, koníčky“ • časování sloves „sammeln“, „basteln“ • časování dalších nepravidelných sloves: „fernsehen“, „treffen“, „laufen“ • trénink psaní: e-mail
--	--

Ročník 6. a 7.	Ročník 8. a 9.
komunikační hry	<ul style="list-style-type: none"> • rozkazovací způsob pro 2. os. jedn. č. • místa ve městě: rozvíjení slovní zásoby • místní údaje s předložkou „in“ • téma „lidské tělo“, rozvíjení slovní zásoby: části lidského těla • téma „zdraví“, rozvíjení slovní zásoby: názvy běžných nemocí • osobní zájmena ve 3. pádě: „mir“, „dir“ • vyjadřování bolesti • préteritum slovesa „haben“ a „sein“ – vyprávění o tom, co se nám stalo • spojka „deshalb“ • domlouvání schůzek • dopravní prostředky: rozvíjení slovní zásoby • popis cesty • předložky se 3. pádem: „mit“, „zu“ • osobní zájmena ve 4. pádě: „mich“, „dich“, „ihn“, „es“, „sie“ • komunikační hry

Matematika

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
4	4	5	6	6	4	4	5	5	43
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Vzdělávací obor:

Matematika a její aplikace

Obsahové vymezení:

Vzdělávání v matematice je především zaměřeno na výchovu přemýšlivého člověka, který umí používat znalosti z matematiky v různých situacích občanského a profesního života. V hodinách matematiky proto vyučující cíleně motivují žáky k řešení matematických problémů; vedou žáky k matematizaci reálných situací a k posuzování věrohodnosti výsledků; rozvíjejí u žáků schopnost správně se matematicky vyjadřovat; podporují u žáků důvěru v jejich schopnosti; vychovávají žáky k vytrvalosti, kritičnosti a týmové spolupráci; budují u žáků pozitivní vztah k matematice.

Časová dotace:

1., 2. ročník - 4h / týden
 3. ročník - 5h / týden
 4., 5. ročník - 6h / týden
 6., 7. ročník - 4h / týden
 8., 9. ročník - 5h / týden

Organizace:

Zpravidla formou vyučovacích hodin, možnost spojení v rámci bloku s jinými předměty.

Cíl:

Rozvoj logického myšlení, představivosti, paměti a důvěry ve vlastní schopnosti. Používání znalostí (číselného vyjadřování) v praktickém životě.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k řešení problémů:

Rozvíjíme logiku a její uplatňování (slovní logické úlohy, rébusy s čísly, plošná a prostorová představivost). Motivujeme žáky, aby se nenechali odradit. Na složitě vypadajícím zadání poukazujeme na možnost jednoduchého řešení. Necháváme žáky zvolit si své tempo. Žádná snaha není marná. Dojde-li k chybnému řešení, pracujeme s chybou, vyhledáme ji společně (či žák sám) a řešení pokračuje dál. Pro procvičení je zadána podobná úloha.

Kompetence k učení, kompetence pracovní:

Poukazujeme na žákův pokrok a možné cesty ke zdokonalování. Podporujeme žákovo vlastní plánování práce. Využíváme výukový software. Individuálním přístupem vybíráme vhodné způsoby pro efektivní učení.

Kompetence komunikativní, sociální a personální:

Při kooperativním učení volíme vhodnou komunikaci (sdělujeme, vysvětlujeme, doučujeme). Při nejasnostech, pochybách a pochybení se musí žák umět ptát, naslouchat i diskutovat. Učíme žáky číst grafy, tabulky (statistické údaje, závislosti), různé druhy zadání.

Kompetence digitální:

Používáme moderní výukový software k rozvíjení představivosti, přesnému geometrickému zpracování, zpracování statistických údajů, rozvoji logického myšlení.

Poznámky ke vzdělávacímu obsahu předmětu Matematika:

Vzhledem k tomu, že je předmět vyučován většinou ve spojených skupinách, výuka probíhá „po spirále“. Aby si žáci učivo bezpečně osvojili a byli schopni na něj navazovat, seznamují se ve skupině s učivem obou ročníků, tím se učivo zahlubuje, opakuje a tímto způsobem vede k lepším výsledkům.

Na druhém stupni je jedna hodina týdně společná všem ročníkům. Na této hodině procvičujeme početní operace a zabýváme se učivem prolínajícím všechny ročníky.

Očekávané výstupy 1. stupeň:

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Žák

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace
- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
- porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Žák

- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel
- vyhledává, sbírá a třídí data
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Žák

- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině
- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
- sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Žák řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Učivo 1. stupeň:

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

1.	2.	3.	4.	5.
<ul style="list-style-type: none"> - Zápis a čtení čísel do 20 - Sčítání a odčítání do 20 - Porovnávání čísel do 20 - Jednoduché slovní úlohy - Číselná osa - Rovinné útvary (kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník) - Orientace v prostoru (kde se útvar nachází) - Ciferník - Matematické hry rozvíjející prostorovou představivost, logické uvažování, početní tempo 	<ul style="list-style-type: none"> - Zápis a čtení čísel do 100 - Sčítání a odčítání do 100 – - - Jednotky, desítky, stovky - Cifra, jedno-, dvoj, víceciferná čísla - Číselná osa a jiné znázornění (teploměr, metr, tabulka, diagram,..) - Násobilka 1, 2, 5. - Log. úlohy na „zvětším, zmenším ...krát, o...“ - Jednotky délky - Slovní úlohy - Určování času - Rovinné útvary (viz 1. roč. + úsečka, přímka, polopřímka, lomená, křivá čára) - Jednoduchá tělesa - poznávání (koule, krychle, kvádr, válec). - Matematické hry rozvíjející prostorovou představivost, logické uvažování, početní tempo 	<ul style="list-style-type: none"> Zápis a čtení čísel do 1000 - Základní operace do 1000 - Princip dělení - Násobilka a její užití - Zaokrouhlování - Rozklad čísel - Písemné sčítání a odčítání – různé postupy - Jednotky hmotnosti a objemu - Rýsování úseček dané délky - Kružnice, přímka, polopřímka - Čtvercová síť - Obvod a obsah čtverce a obdélníku - Jednoduchá tělesa – koule, kužel; jehlan, krychle, kvádr – vrchol, stěna, hrana - Skládanky z těles – stavebnice. - Logické úlohy s časovými údaji (převody) - Slovní úlohy - Rébusy, piškvorky, lodě a jiné hry rozvíjející prostorovou představivost, logické uvažování, početní tempo 	<ul style="list-style-type: none"> - Zápis a čtení čísel do milionu - Písemné postupy řešení početních operací - Násobení dvoj a trojčiferným číslem - Zaokrouhlování. - Dělení se zbytkem v oboru násobilky - Římské číslice - Tabulky a grafy - Logické a slovní úlohy - Rýsování základních rovinných útvarů, jejich vzájemné vztahy a jejich zápis, jejich obvod a obsah - Souměrnost - Rébusy, piškvorky, lodě a jiné hry rozvíjející prostorovou představivost, logické uvažování, početní tempo 	<ul style="list-style-type: none"> Zápis a čtení přirozených čísel a základní početní operace s nimi – různé postupy - Dělení a násobení víceciferným číslem - Jednotky času, (jednoduché převody), jízdní řády - Celek a jeho část - Jednoduchá představa zlomků ($1/4$, $1/2$, $3/4$ - užití). - Rýsování – rovnostranný a rovnooramenný trojúhelník (i pomocí kružítka) - Osově souměrné útvary - Obsahy a obvody obrazců složených ze čtverců a obdélníků, základní jednotky obsahu - Logické a slovní úlohy - Rébusy, piškvorky, lodě a jiné hry rozvíjející prostorovou představivost, logické uvažování, početní tempo - Jednoduché zaznamenávání dat

Očekávané výstupy 2. stupeň:

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Žák

- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Žák

- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- porovnává soubory dat
- určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Žák

- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- načrtne a sestrojí rovinné útvary
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- načrtne a sestrojí síť základních těles
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Žák

- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Učivo 2. stupeň:

6. - 7. ročník	8. – 9. ročník
<ul style="list-style-type: none">* Opakování základních početních operací (pro sedmý ročník + desetinná čísla a zlomky)* Celé číslo, číslo opačné, číslo převrácené* Zaokrouhlování* Části celku – zlomky, desetinná čísla, procenta jako různá vyjádření stejné části celku* Cifra x číslo, ciferný součet, ciferné pozice, zápis čísel* Znaky dělitelnosti, dělitel, násobek, prvočíslo x číslo složené + jeho rozklad na součin* Sčítání a odečítání zlomků* Sčítání a odečítání desetinných čísel* Násobení a dělení zlomků* Násobení a dělení desetinných čísel* Linea, plocha, prostor* Souměrnost osová, osa* Souměrnost středová* Souměrnost rovinná, rovina* Dvojměrnost, trojměrnost* Úhel – ostrý, tupý, pravý, konvexní, nekonvexní* Sčítání úhlů, grafické i početní sčítání, přenášení úhlů	<ul style="list-style-type: none">* Opakování základních početních operací s desetinnými čísly a zlomky* Číselné obory, číslo opačné, číslo převrácené, absolutní hodnota* Základní pojmy* Výrazy x rovnice* Výrazy číselné* Proměnná, výrazy s proměnnou a jejich úpravy – mnohočleny* Druhá mocnina a odmocnina* Roznásobování závorek, vytýkání* Vzorečky pro mnohočleny* Lomené výrazy* Procvičování úprav výrazů všeho druhu* Pythagorova věta – její aplikace* Hranoly* Čtyřúhelníky, podobnost* Hranoly* Rovnice lineární* Funkce* Kruh, kružnice, koule, jehlan, kužel* Výpočty obvodu, obsahu, objemu* Thaletova kružnice

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

6. - 7. ročník	8. – 9. ročník
<ul style="list-style-type: none"> * Posunutí, otáčení * Úhly * Trojúhelníky – pravouhlý, rovnoramenný, rovnostranný * Pojmy – vrchol, strana, obvod, obsah * Trojúhelníky – výška, těžnice, těžiště, osa strany, osa, úhlu, kružnice opsaná a vepsaná * Výpočty obvodu a obsahu * Čtyřúhelníky, čtverec, obdélník, kosočtverec, deltoid, lichoběžník * Úhlopříčka * Výpočty obsahu a obvodu čtverce, obdélníku a dalších čtyřúhelníků * Logické a slovní úlohy * Základní rovinné útvary, geometrické pojmy * Procenta * Procenta, finanční gramotnost * Číselné a obrázkové analogie * Číselné a logické řady * Poměr, měřítko na mapě * Poměr, přímá a nepřímá úměrnost * Trojčlenka * Poměr a geometrie, podobnost * Mnohoúhelníky * Logické a netradiční geometrické úlohy * Konstrukční úlohy * Prostorové útvary * Práce s daty, statistika 	<ul style="list-style-type: none"> * Rovnice, nerovnice * Soustavy rovnic * Funkce, grafické řešení soustavy rovnic * Mocniny, odmocniny, početní operace s nimi * Základní rovinné útvary, geometrické pojmy * Procenta * Procenta, finanční gramotnost * Číselné a obrázkové analogie * Číselné a logické řady * Poměr, měřítko na mapě * Poměr, přímá a nepřímá úměrnost * Trojčlenka * Poměr a geometrie, podobnost * Mnohoúhelníky * Logické a netradiční geometrické úlohy * Konstrukční úlohy * Prostorové útvary * Práce s daty, statistika

Informatika

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	1	1	1	1	1	1	6
			Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný

Vzdělávací obor:

Informatika

Časové a obsahové vymezení:

4. až 9. ročník – 1h. / týden

Organizace:

Předmět se realizuje buď samostatně, nebo propojením s jiným předmětem, zejména člověk, anglický jazyk, matematika. Lze vytvářet výukové bloky a skupiny žáků z různých tříd, spojovat třídy.

Cíle vyučovacího předmětu:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj, nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci. Prohlubuje týmovou práci, rozvíjí porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace, rozhodování na základě relevantních dat a jejich interpretace a jeho obhajování svých rozhodnutí. Žáci se učí komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje. Učí se usnadnit si práci pomocí technologie, zkoumat různá řešení a postupy a být otevření novým cestám, nástrojům, snaže postupně se zlepšovat.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Vyhledáváním informací skrze internet, využíváním obrovské škály interaktivních výukových programů pomáháme žákům k osvojení si patřičných dovedností. Umět si vyhledat informace, zpracovat je, ověřovat jejich pravdivost, kriticky se zamyslet a orientovat se, abychom uměli činit správná rozhodnutí a neztrácet zdravý rozum – to je kompetence, která je pro budoucnost nezbytně nutná.

Kompetence komunikativní

Prací s ICT rozšiřujeme převážně schopnost formální komunikace směrem k pracovnímu světu, úřadům. Vedeme žáky k uvědomování si zásadních rozdílů v komunikaci elektronickou a komunikací na osobní bázi, výhody a nevýhody obou, ukazujeme možná nebezpečí.

Kompetence pracovní

Seznamováním s počítačovým prostředím a s širokou škálou možností jeho využití motivujeme žáky k používání ICT i v dalších etapách života.

Kompetence digitální

V předmětu informatika se prohlubují především digitální kompetence, kdy se zaměřujeme více na rozvoj informativního myšlení, základní principy programování, fungování digitálních technologií než na pouhé uživatelské využití. To je samozřejmě vyučováno též a mělo by vést žáky ke schopnosti zjednodušení a zefektivnění práce.

Očekávané výstupy 1. stupeň:

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Žák

- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- vyčte informace z daného modelu

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Žák

- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Žák

- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Žák

- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Očekávané výstupy 2. stupeň:

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Žák

- získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
- navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu
- vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní
- zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Žák

- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Žák

- vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů
- nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat
- vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
- sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Žák

- popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
- vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
- poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače

Učivo 1 a 2. stupeň

4. a 5. ročník	6. a 7. ročník	8. a 9. ročník
<ul style="list-style-type: none"> - Bezpečnost - pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla - Data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů - Kódování a přenos dat: využití značek, pikogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace - Modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka - Řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci - Programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu 	<ul style="list-style-type: none"> - Bezpečnost - pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla - Data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat - Kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity - Modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka Algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu - Programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné Kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu Tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora 	<ul style="list-style-type: none"> - Bezpečnost - pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla Informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti Návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel Hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislosti - Hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka - Počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva - Řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

4. a 5. ročník	6. a 7. ročník	8. a 9. ročník
<ul style="list-style-type: none"> - Kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem - Systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi - Práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu <p>Hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů</p> <p>Počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Práce na vlastním projektu, prezentace, zpětná vazba 		<ul style="list-style-type: none"> - Bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat - Digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí <ul style="list-style-type: none"> - Tvorba, prezentace a zhodnocení vlastního projektu

Člověk a svět

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	2	3	3	0	0	0	0	12
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný					

Vzdělávací obor:

Člověk a jeho svět

Obsahové vymezení:

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

Obsah se týká člověka, společnosti, vlasti, přírody, zdraví a kultury. Žáci se seznamují pokud možno prakticky s těmito běžnými tématy, rozvíjejí své dovednosti, znalosti, poznatky a zkušenosti získané v rodině, přírodě, okolí a z informačních zdrojů. Do výuky tohoto předmětu jsou vetkána základní témata z ekologie, etiky a filozofie. Cílem je naučit děti vnímat klady a zápory dění kolem sebe, jakož i jednoduchost a krásu v běžném životě a v přírodě.

Tematické okruhy: Místo kde žijeme
Lidé kolem nás
Lidé a čas
Rozmanitost přírody
Člověk a jeho zdraví

Časová dotace:

1., 2., 3. ročník - 2h. / týden
4., 5. ročník - 3h. / týden

Organizace:

Tento předmět je koncipován pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Některá výuka probíhá v rámci vycházek, výletů, exkurzí. V daném předmětu dochází ke spojování žáků různých ročníků. Podle organizačních možností se může daná skupina ještě dělit. Ve 4. a 5. ročníku se do předmětu prolíná výuka technologií – informatika.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Vyhledáváním a tříděním informací vedeme žáky k zápisům srozumitelných poznámek.

Poskytujeme výběr informačních zdrojů a motivujeme žáky k vyhledávání informací k dané problematice.

Kompetence k řešení problémů

Poukazováním na příklady z každodenního života vedeme žáky k zamýšlení se nad problémy lidského soužití a k nutnosti hledání možných zlepšení.

Vytváříme společně se žáky pravidla skupinové práce pro efektivní rozdělování úkolů.

Připravujeme společně modelové situace a objevujeme různé varianty řešení.

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky k obhajobě vlastního názoru, ke vzájemné toleranci, schopnosti naslouchat druhým a ke vhodnému reagování. Rozšiřujeme slovní zásobu v daných oblastech.

Vedeme žáky k vyjadřování vlastních citů, názorů, myšlenek.

Kompetence sociální a personální

Seznamujeme žáky s etikou a morálkou a společně vytváříme pravidla vzájemného chování ve skupině a důsledně dbáme na jejich respektování.

Vedeme k toleranci k menšinám, integrovaným žákům a ke vzájemné toleranci.

Kompetence občanská

Z každodenního života vedeme žáky k zamýšlení se nad současným stavem světa a společnosti a nad základními environmentálními problémy. Vytváříme modelové situace - vyprovokováním k obhajobě svých práv, při postupném uvědomování svých závazků (jsem občanem společnosti). Pomáháme žákům orientovat se ve světě peněz a cen. Vedeme žáky k toleranci, slušnému respektujícímu chování. Snažíme se utvářet kladný vztah k prostředí, ve kterém žijeme, a k sobě vzájemně.

Kompetence pracovní

Seznamujeme žáky s bezpečností práce (z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých) a případným poskytnutím první pomoci, pomáhá utvořit pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti a hledat své budoucí směřování.

Kompetence digitální:

Vedeme žáky k bezpečné komunikaci pomocí elektronických médií, vyhledávání informací, jejich zpracování, ověřování a další využití. Pomáháme žákům orientovat se v množství informací, jejich propojování.

Očekávané výstupy 1. stupeň

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Žák

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam
- porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

LIDÉ KOLEM NÁS

Žák

- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

LIDÉ A ČAS

Žák

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost
- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

ROZMANITOST PŘÍRODY

Žák

- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů
- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Žák

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

- využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

Učivo 1. stupeň

1. – 3. ročník	4. a 5. ročník
<ul style="list-style-type: none">- Domov- Škola- Obec- Region, okolí- Rodina- Soužití lidí a jejich chování- Orientace v čase- Proměny života v čase- Látky a jejich vlastnosti- Voda a vzduch- Půda, horniny a nerosty- Vesmír a Země- Životní podmínky- Rostliny, houby, živočichové- Rovnováha v přírodě- Naše chování k přírodě, její ochrana	<ul style="list-style-type: none">- Kraje ČR- Naše vlast- Evropa a svět- Práce s mapou- Právo a spravedlnost- Druhy vlastnictví a hospodaření, finanční gramotnost v základech- Památky v našem okolí- Báje a pověsti- Lidské tělo- Péče o zdraví fyzické, psychické i duševní- Návykové látky, závislosti a zdraví- Naše bezpečnost, rizikové situace- Přivolání pomoci, linky pomoci- Mimořádné události, integrovaný záchranný systém

Člověk a společnost

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
							Povinný	Povinný	

Vzdělávací oblast:

Člověk a společnost

Vzdělávací obor:

Výchova k občanství

Obsahové vymezení:

Tematické okruhy: Člověk ve společnosti

Člověk jako jedinec

Člověk stát a hospodářství

Člověk stát a právo

Mezinárodní vztahy, globální svět

Časová dotace:

8., 9. ročník - 1h. / týden

Organizace:

Tento předmět volně navazuje na předmět „Člověk a jeho svět“ na 1. stupni. Realizuje se formou vyučovacích hodin či bloků s možností spojování ročníků. Žáci mohou být spojováni (jedna či více menších diskusních skupin) buď po ročnících, nebo do skupinek smíšených (z různých tříd, ročníků). Žák prochází všemi okruhy, přičemž pořadí není závazné. Výuka probíhá převážně formou sociálně psychologických her, projektů, skupinové práce, diskusního fóra, ale i mimoškolními akcemi nebo dokumentárními pořady.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k řešení problémů:

Žáky vyzýváme sehráním krátké scénky či přednesem nějakého příběhu k samostatné úvaze nad daným tématem. Problém na dané téma pak společně formulujeme v podobě diskuse. Vhodně vedenými otázkami se snažíme žáky vést k samostatnému přemýšlení a hledání vlastních odpovědí. Učíme žáky využívání brainstormingu a paměťové mapy.

Kompetence komunikativní:

Podporujeme konstruktivní dialog mezi žáky a vytváříme podmínky pro obhajobu vlastního názoru. Dbáme na správné vyjadřování žáka. Vyzýváme žáky ke vzájemnému rozhovoru a naslouchání, k reakci na názor druhého a ke hledání vlastních argumentů k diskutovanému tématu. Vedeme žáky k přesnému, obsahově hodnotnému vyjadřování.

Kompetence sociální, personální a občanská:

Vzhledem k věkovému složení skupin hledáme dodržováním vzájemné tolerance a spolupráce cesty k sobě navzájem a k pochopení názoru, který je jiný než náš vlastní. Vedeme žáky k zodpovědnému přístupu k vlastnímu životu ve společnosti a uvědomování si závazků a povinností z toho plynoucích. Vedeme žáky k uvědomění, že člověk je tvor společenský a potřebuje najít způsob soužití v respektování, ohleduplnosti, láskyplném přijetí ostatních lidí, kultur, názorů a hodnot.

Z každodenního života vedeme žáky k zamýšlení se nad současným stavem světa a společnosti a nad základními environmentálními problémy.

Vytváříme modelové situace - vyprovokováním k obhajobě svých práv, při postupném uvědomování svých závazků (jsem občanem společnosti).

Pomáháme žákům orientovat se ve světě peněz a cen. Vedeme žáky k toleranci, slušnému respektujícímu chování. Snažíme se utvářet kladný vztah k prostředí, ve kterém žijeme, a k sobě vzájemně.

Kompetence pracovní

Seznamujeme žáky s bezpečností práce (z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých) a případným poskytnutím první pomoci, pomáhá utvořit pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti a hledat své budoucí směřování.

Kompetence digitální:

Vedeme žáky k bezpečné komunikaci pomocí elektronických médií, vyhledávání informací, jejich zpracování, ověřování a další využití. Pomáháme žákům orientovat se v množství informací, jejich propojování.

Očekávané výstupy

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Žák

- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání
- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Žák

- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
- kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Žák

- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti
- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využit
- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz

- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Žák

- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
- přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
- uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci
- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
- diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Žák

- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky
- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů

Učivo

8. a 9. ročník
<ul style="list-style-type: none"> - Majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví - Peníze – funkce a podoby peněz, formy placení; rozpočet rodiny, státu; význam daní - Banky - Výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost - Principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání - Naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, pravidla, normy; vklad vzdělání pro život - Občan jako zodpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti - Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek - Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích - Lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti, dobrovolnictví - Ochrana člověka za mimořádných událostí – živelné pohromy, terorismus - Zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí - Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství - Vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti – Principy soužití s minoritami - Kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédiá - Vnímání autora mediálních sdělení - identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci, bulvár, informativní sdělení, podstata mediálního sdělení – cíle a pravidla; reklamní sdělení. - Manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt - Právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce - Státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly - Principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam, demokracie jako protiváha diktatury a anarchie - Význam a formy voleb do zastupitelstev, volební systémy a demokratické volby a politika - Lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; – Listina základních práv a svobod, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace - Právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma,

8. a 9. ročník

- předpis, publikování právních předpisů
- Právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; styk s úřady
 - Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví
 - Evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR
 - InSTITUTE EU a jejich fungování
 - Životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
 - Globalizace – projevy, klady a zápory; významné globální problémy, způsoby jejich řešení

Dějepis

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	2	2	2	2	8
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

Vzdělávací oblast:

Člověk a společnost

Vzdělávací obor:

Dějepis

Obsahové vymezení:

Tematické okruhy: Člověk v dějinách
Počátky lidské společnosti
Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury
Křesťanství a středověká Evropa
Objevy a dobývání, počátky nové doby
Modernizace společnosti
Moderní doba
Rozdělený a integrující se svět

Časová dotace:

6. - 9. ročník - 2h. / týden

Organizace:

Z důvodu nízkého počtu žáků ve třídě jsou žáci 6. a 7. ročníku a také 8. a 9. ročníku pro tento předmět spojeni. Tomu je také uzpůsoben vzdělávací plán každého konkrétního roku. V jednom roce se věnujeme nejstaršímu období až středověku z pohledu světového, druhý rok pak z pohledu našeho území. V osmém a devátém ročníku se zase střídá období novověku až 21. století z pohledu světového v jednom roce a z pohledu našeho území v roce druhém.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k řešení problémů:

Žáci se učí hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku.

Získávají orientaci v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických faktech tvořících rámec každodenního života.

Učí se rozlišovat mýty a skutečnosti, rozpoznávat projevy a příčiny subjektivního výběru a hodnocení faktů a snaží se o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti.

Kompetence komunikativní:

Podporujeme konstruktivní dialog mezi žáky a vytváříme podmínky pro obhajobu vlastního názoru. Dbáme na správné vyjadřování žáka. Vyzýváme žáky ke vzájemnému rozhovoru a naslouchání, k reakci na názor druhého a ke hledání vlastních argumentů k diskutovanému tématu. Vedeme žáky k přesnému, obsahově hodnotnému vyjadřování.

Budujeme schopnost využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovědního charakteru.

Kompetence sociální, personální a občanská:

Snažíme se rozvíjet zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře, odhalovat kořeny společenských jevů, dějů a změn, promýšlet jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase.

Žáci si utvářejí pozitivní hodnotový systém opřený o historickou zkušenost, úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům. Rozvíjíme respekt ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství.

Kompetence digitální:

Vedeme žáky k bezpečné komunikaci pomocí elektronických médií, vyhledávání informací, jejich zpracovávání, ověřování a další využití. Pomáháme žákům orientovat se v množství informací, jejich propojováním.

Očekávané výstupy

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

- Žák
- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků
 - uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
 - orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

- Žák
- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
 - objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

- Žák
- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací
 - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
 - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství
 - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Žák

- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
- objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
- vymezení úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí
- ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

Žák

- vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve
- vymezení význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
- popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
- objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
- rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Žák

- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
- objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě
- porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií

Učivo

6. a 7. ročník	8. a 9. ročník
<ul style="list-style-type: none">- Význam zkoumání dějin, získávání informací, historické prameny- Historický čas a prostor- Pravěká společnost, světová naleziště, území- Člověk a lidská společnost v pravěku- Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	<ul style="list-style-type: none">- Velká francouzská revoluce a napoleonská období- Vznik USA- Industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka- Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

6. a 7. ročník	8. a 9. ročník
<ul style="list-style-type: none"> - Antické Řecko - Starověký Řím - Zánik starověkých civilizací - Náboženství a víra v různých kulturách - Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) - Vznik a původ křesťanství - Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy - Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev - Kultura středověké společnosti, románské a gotické umění a vzdělanost - Renesance, humanismus - Zámořské objevy, počátky dobývání světa - Barokní kultura a osvícenství - Časová osa - Význam zkoumání dějin, získávání informací, historické prameny - Historický čas a prostor - Pravěká společnost, česká naleziště, území osídlení v pravěku - Člověk a lidská společnost v pravěku na našem území v porovnání se světem - Starověk na našem území - Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím - Středověk, nový etnický obraz Evropy - Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj - Velká Morava a český stát, jejich postavení v Evropě - Husitství - Reformace a její šíření Evropou - Renesance a humanismus Čechách - Český stát a velmoci v 15. – 18. století - Baroko v Čechách 	<ul style="list-style-type: none"> - Politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus) - Ústava, politické strany, občanská práva - Kulturní rozrůzněnost doby - Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus - 1. světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky - Nové politické uspořádání Evropy - Úloha USA ve světě - Mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech, totalitní systémy - Druhá světová válka, holokaust - Druhá světová válka a její důsledky - Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi a soupeření mezi nimi - Rozpad kolonialismu, mimoevropský svět - Problémy současnosti - Časová osa - Vliv Velké francouzské revoluce na Evropu a náš stát - Národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa - Jak se revoluce 19. století projevila u nás - První světová válka - Nové politické uspořádání Evropy, vznik Československa - Hospodářskopolitický vývoj Československa, sociální a národnostní problémy - Totalitní systémy a jejich vliv na náš stát - Druhá světová válka – situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj - Druhá světová válka, důsledky války - Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi a soupeření mezi nimi – její vliv na náš stát - Vnitřní situace v zemích východního bloku - Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky - Problémy současnosti, věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport a zábava

Přírodopis

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	2	2	2	2	8
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Vzdělávací oblast:

Člověk a příroda

Vzdělávací obor:

Přírodopis

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Přírodopis vychází z obsahu vzdělávacího oboru Člověk a příroda. Navazuje na výstupy dosažené na 1. stupni v oblasti Člověk a jeho svět – předmět přírodověda. Obsah výuky v jednotlivých ročnících se věnuje botanice, zoologii, biologii člověka a mineralogii v souvislostech jednotlivých ekosystémů s vnímáním vzájemných vztahů různých organismů uvnitř těchto ekosystémů. Výuka směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a vede žáky k ekologickému myšlení. Umožňuje poznat přírodu jako vzájemně propojený systém. Podporuje vytváření otevřeného a kritického myšlení a logického uvažování. Seznamuje žáky se stavbou a funkcí těl organismů a na současné úrovni poznatků se vznikem a vývojem života na zemi. Učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě.

Časová dotace:

6. - 9. ročník - 2h. / týden

Organizace:

Z důvodu nízkého počtu žáků ve třídě jsou žáci 6. a 7. ročníku a také 8. a 9. ročníku pro tento předmět spojeni. Tomu je také uzpůsoben vzdělávací plán každého konkrétního roku. Výuka probíhá jak ve třídě, tak venku. Preferované organizační formy výuky jsou přírodovědné vycházky a exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k řešení problémů:

Společně zkoumáme přírodní jevy a jejich souvislosti s využitím různých metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování. Nevyhýbáme se otázkám o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, naopak se snažíme správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi. Vedeme ke kritickému způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek, posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných informací.

Kompetence komunikativní:

Podporujeme konstruktivní dialog mezi žáky a vytváříme podmínky pro obhajobu vlastního názoru. Dbáme na správné vyjadřování žáka. Vyzýváme žáky ke vzájemnému rozhovoru a naslouchání, k reakci na názor druhého a ke hledání vlastních argumentů k diskutovanému tématu. Vedeme žáky k přesnému, obsahově hodnotnému vyjadřování.

Kompetence sociální, personální a občanská:

Žáky se snažíme zapojovat do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí jako i k porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí. Snažíme se žáky vést k lásce k přírodě a k uvažování a jednání, která preferují co nejšetrnější zacházení s naší planetou, co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy.

Kompetence digitální:

Vedeme žáky k bezpečné komunikaci pomocí elektronických médií, vyhledávání informací, jejich zpracovávání, ověřování a další využití. Pomáháme žákům orientovat se v množství informací, a v jejich propojování.

Očekávané výstupy:

OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Žák

- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

BIOLOGIE HUB

Žák

- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků

BIOLOGIE ROSTLIN

Žák

- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Žák

- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Žák

- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

NEŽIVÁ PŘÍRODA

Žák

- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi

Učivo

6. a 7. ročník	8. a 9. ročník
<ul style="list-style-type: none"> - Názory na vznik života, jeho projevy, formy, vývoj - Výživa, dýchání, rozmnožování, reakce na podnět / pohyb - Základy dědičnosti, genetiky - Stavba těla a funkce jednotlivých částí – buňka, tkáň, orgány - Orgánové soustavy - Základní charakteristika a dělení hub - Houby bez plodnic, houby s plodnicemi, lišejníky - Viry a bakterie - Rostliny – význam rostlin a jejich ochrana, dělení - Anatomie a morfologie rostlin (stavba a význam jednotlivých částí) - Fyziologie – rozmnožování, dýchání, fotosyntéza, růst - Systém rostlin – řasy, mechorosty, kapradňorosty, nahosemenné, krytosemenné rostliny - Rozdělení živočichů, systém pojmenování - Jednotlivé skupiny živočichů a jejich zástupci - prvoci, bezobratlí, strunatci 	<ul style="list-style-type: none"> - Názory na vznik života, jeho projevy, formy, vývoj - Výživa, dýchání, rozmnožování, reakce na podnět / pohyb - Základy dědičnosti, genetiky - Anatomie a fyziologie člověka – soustavy, přehled, funkce jednotlivých částí, orgány - Opěrná soustava - Pohybová soustava - Oběhová soustava - Dýchací soustava - Trávicí soustava - Vylučovací soustava - Rozmnožovací soustava - Řídící a nervová soustava - Nemoci, úrazy, prevence, život ohrožující stavy a chování (prolíná též Výchova ke zdraví)

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

6. a 7. ročník	8. a 9. ročník
<ul style="list-style-type: none"> - Významné druhy, ohrožené druhy a jejich ochrana, chov domácích zvířat - Projevy chování živočichů, chovatelství - přírodovědné procházky, poznávačky, ekologie, udržitelnost, soběstačnost 	<ul style="list-style-type: none"> - pozorování na sobě – laboratorní práce, dokumentární filmy - Praktické metody poznávání přírody, práce s lupou, mikroskopem, klíče, atlasy, herbáře, sbírky - Vznik a stavba Země, vznik a vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - Podnebí a počasí ve vztahu k životu – voda, teplota - Podnebí a počasí ve vztahu k životu – vrstvy ovzduší a jejich vliv na život - Vnitřní a vnější geologické procesy a jejich příčiny a důsledky - Nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, třídění, zástupci - Půdy – složení, vlastnosti a význam půdy, praktické pozorování - Rovnováha v ekosystémech, organismy a prostředí, vzájemné vztahy, populace, společenstva, potravní řetězec - Ochrana přírody a životního prostředí – chráněná území, globální problémy a jejich řešení - Mimořádné události, přírodní katastrofy a ochrana před nimi - přírodovědné procházky, poznávačky, ekologie, udržitelnost, soběstačnost!

Věda fyzika

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	2	2	1	1	6
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Vzdělávací oblast:

Člověk a příroda

Vzdělávací obor:

Přírodopis

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Věda - fyzika vychází z obsahu vzdělávacího oboru Člověk a příroda. Navazuje na výstupy dosažené na 1. stupni v oblasti Člověk a jeho svět. Vzdělávání v předmětu věda směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů v jejich vzájemné souvislosti. Badatelský a činnostní charakter výuky **vědy** umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů a uvědomovat si užitečnost poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě.

Časová dotace:

6. - 9. ročník - 2h. / týden

Organizace:

Z důvodu nízkého počtu žáků ve třídě jsou žáci 6. a 7. ročníku a také 8. a 9. ročníku pro tento předmět spojeni. Tomu je také uzpůsoben vzdělávací plán každého konkrétního roku. Výuka probíhá jak ve třídě, tak venku. Preferované organizační formy výuky jsou vycházky, pokusy a exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k řešení problémů:

Společně zkoumáme přírodní fyzikální jevy a jejich souvislosti s využitím různých metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování. Nevyhýbáme se otázkám o průběhu a příčinách různých přirozených procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, naopak se snažíme správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi. Vedeme ke kritickému způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek, posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných informací.

Kompetence komunikativní:

Podporujeme konstruktivní dialog mezi žáky a vytváříme podmínky pro obhajobu vlastního názoru. Dbáme na správné vyjadřování žáka. Vyzýváme žáky ke vzájemnému rozhovoru a naslouchání, k reakci na názor druhého a ke hledání vlastních argumentů k diskutovanému tématu. Vedeme žáky k přesnému, obsahově hodnotnému vyjadřování.

Kompetence sociální, personální a občanská:

Žáky se snažíme zapojovat do aktivit směřujících k vědomému chování a vnímání propojenosti světa, systémů. Snažíme se žáky vést k lásce ke světu a jeho zákonitostem a k uvažování a jednání, která preferují co nejšetrnější zacházení s naší planetou, co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy.

Kompetence digitální:

Vedeme žáky k bezpečné komunikaci pomocí elektronických médií, vyhledávání informací, jejich zpracovávání, ověřování a další využití. Pomáháme žákům orientovat se v množství informací, a v jejich propojování.

Očekávané výstupy

LÁTKY A TĚLESA

Žák

- změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
- uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
- předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

POHYB TĚLES; SÍLY

Žák

- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
- využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
- určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Žák

- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů

ENERGIE

Žák

- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

ZVUKOVÉ DĚJE

Žák

- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
- posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

Žák

- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
- rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
- využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh
- rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami

VESMÍR

Žák

- objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet

Učivo

6. a 7. ročník	8. a 9. ročník
<ul style="list-style-type: none">- Fyzika kolem nás- Fyzikální veličiny, jejich značky a jednotky- Skupenství; Skupenství viděno z pohledu fyziky- Převody jednotek obecně, předpony- Délka, její měření, druhy a převody jednotek, její změna v závislosti na teplotě- Plocha- Objem, měření, druhy a převody jednotek, změna v závislosti na teplotě- Hmotnost, měření, převody jednotek- Hustota, měření, převody jednotek- Vztah objem – hmotnost – hustota- Práce s fyzikálně – chemickými tabulkami- Teplota, měření, teploměry, druhy jednotek, důležitost pro strukturu látek- Tání a tuhnutí – přeměny skupenství- Čas, měření, převody jednotek- Dráha- Pohyb těles- Rychlost, měření, převody jednotek- Vztah dráha – čas - rychlost- Částice látek	<ul style="list-style-type: none">- Převody jednotek- Výpočty, používání vzorečků – vztahy veličin probíraných v předchozích letech- Zvukové jevy, zdroje zvuku, jeho vlastnosti, jeho šíření, odraz, vliv prostředí na jeho šíření- Zvukové jevy, jejich vliv na životní prostředí a na živé organismy- Světelné jevy, vlastnosti světla, jeho šíření v různých prostředích- Světelné jevy, světlo kolem nás- Zatmění Slunce a Měsíce- Optika, zrcadla- Astrofyzika- Výpočty, používání vzorečků – vztahy veličin probíraných v předchozích letech- Energie, co to je, její formy- Pohybová a polohová energie- Vnitřní energie- Zdroje energie, paliva, motory- Elektrická energie, výkon- Práce- Vztah mezi prací, výkonem a časem- Elektrárny- Jaderná energetika

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

6. a 7. ročník	8. a 9. ročník
<ul style="list-style-type: none"> - Brownův pohyb - Sluneční soustava - Skupenství; Skupenství viděno z pohledu fyziky - Předpony – převody jednotek - Hmotnost, převody jednotek - Gravitace – gravitační pole, gravitační síla a její vztah s hmotností - Síla, co to je, její druhy, příklady - Tření, třecí síla - Zakreslení působících sil a jejich výslednice - Tlak, tlaková síla - Vztah mezi tlakem, tlakovou silou a plochou, na kterou působí - Atmosférický tlak - Hydrostatický tlak - Vztah mezi hloubkou, tlakem a hustotou - Pascalův zákon, hydraulika - Archimédův zákon, vztlaková síla, potápění, plavání - Páka - Kladka - Aplikace vědomostí do praxe <p>Proloženo pokusy a laboratorními pracemi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Elektromagnetické děje, elektrické a magnetické pole - Elektrická a magnetická síla, elektrický náboj, elektrický proud - Elektrický proud, elektrický obvod, odpor - Elektřina, elektrické přístroje, motory <p>Proloženo pokusy a laboratorními pracemi, exkurzí do elektrárny, návštěvou planetária.</p>

Věda chemie

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	1	2	2	6
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Člověk a příroda

Vzdělávací obor:

Chemie

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Věda - chemie vychází z obsahu vzdělávacího oboru Člověk a příroda. Navazuje na výstupy dosažené na 1. stupni v oblasti Člověk a jeho svět. Vzdělávání v předmětu věda směřuje k podpoře hledání a poznávání chemických faktů v jejich vzájemné souvislosti. Badatelský a činnostní charakter výuky vědy umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů a uvědomovat si užitečnost poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě.

Časová dotace:

6. - 9. ročník - 2h. / týden

Organizace:

Z důvodu nízkého počtu žáků ve třídě jsou žáci 6. a 7. ročníku a také 8. a 9. ročníku pro tento předmět spojeni. Tomu je také uzpůsoben vzdělávací plán každého konkrétního roku. Výuka probíhá jak ve třídě, tak venku. Preferované organizační formy výuky jsou přírodovědné vycházky a exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k řešení problémů:

Společně zkoumáme přírodní jevy a jejich souvislosti s využitím různých metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování. Nevyhýbáme se otázkám o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, naopak se snažíme správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi. Vedeme ke kritickému způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek, posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných informací.

Kompetence komunikativní:

Podporujeme konstruktivní dialog mezi žáky a vytváříme podmínky pro obhajobu vlastního názoru. Dbáme na správné vyjadřování žáka. Vyzýváme žáky ke vzájemnému rozhovoru a naslouchání, k reakci na názor druhého a ke hledání vlastních argumentů k diskutovanému tématu. Vedeme žáky k přesnému, obsahově hodnotnému vyjadřování.

Kompetence sociální, personální a občanská:

Žáky se snažíme zapojovat do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí jako i k porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí. Snažíme se žáky vést k lásce k přírodě a k uvažování a jednání, která preferují co nejšetrnější zacházení s naší planetou, co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy.

Kompetence digitální:

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

Vedeme žáky k bezpečné komunikaci pomocí elektronických médií, vyhledávání informací, jejich zpracování, ověřování a další využití. Pomáháme žákům orientovat se v množství informací, a v jejich propojování.

Očekávané výstupy

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Žák

- určí společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí

SMĚSI

Žák

- rozlišuje směsi a chemické látky
- vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení
- navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Žák

- používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech
- orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

CHEMICKÉ REAKCE

Žák

- rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání
- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Žák

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
- orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Žák

- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

CHEMIE A SPOLEČNOST

Žák

- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
- aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

Učivo

6. a 7. ročník	8. a 9. ročník
<ul style="list-style-type: none">- Dělení vědy, věda x nauka- Úvod do chemie, chemie kolem nás – kde se s chemií setkáváme- Varovné chemické značky- Chemické děje x fyzikální děje, propojení fyzika – chemie - biologie- Základní pojmy, anorganická x organická chemie; chemické nádobí; zásady bezpečnosti v laboratoři	<ul style="list-style-type: none">- Chemie kolem nás – kde se s chemií setkáváme- Základní pojmy, anorganická x organická chemie; chemické nádobí; zásady bezpečnosti v laboratoři- Varovné chemické značky- Hašení požárů- Vlastnosti látek (hustota, rozpustnost, vodivost, teplota tání)

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

6. a 7. ročník	8. a 9. ročník
<ul style="list-style-type: none"> - Vzduch - Voda - Zdroje energie - Chemie v zemědělství (hnojiva, herbicidy, pesticidy, detergenty, insekticidy) - Chemie a výživa - Chemie a průmysl (hořlaviny; léčiva a návykové látky) - Chemie a průmysl (tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika; plasty a syntetická vlákna) - Základní pojmy, anorganická x organická chemie; chemické nádoby; zásady bezpečnosti v laboratoři - Skupenství - Složení látek, částice látek - Periodická soustava prvků - Kovy, nekovy, polokovy - Chemie a životní prostředí <p>Proloženo pokusy a laboratorními pracemi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Směsi - Chemické prvky a jejich sloučeniny - Chemické reakce (zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice) - Chemické reakce (látkové množství, molární hmotnost, hmotnostní zlomek) - Anorganické sloučeniny (názvosloví) - Oxidy - Hydroxidy - Sulfidy - Halogenidy - Soli, kyseliny - Složení látek, částice látek - Periodická soustava prvků - Organické zdroje energie, paliva - Chemie a životní prostředí - Uhlovodíky - Deriváty uhlovodíků - Chemie v lidském těle - Cukry, tuky, bílkoviny - Kyseliny x zásady - Chemické reakce v našem těle a kolem nás – přírodní procesy <p>Proloženo pokusy a laboratorními pracemi.</p>

Zeměpis

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Vzdělávací oblast:

Člověk a příroda

Vzdělávací obor:

Zeměpis

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Zeměpis vychází z obsahu vzdělávacího oboru Člověk a příroda. Navazuje na výstupy dosažené na 1. stupni v oblasti Člověk a jeho svět. Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod, k získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací, k respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí, k rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa a k rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování, aplikování geografických poznatků v praktickém životě.

Organizace:

Z důvodu nízkého počtu žáků ve třídě jsou žáci 6. a 7. ročníku a také 8. a 9. ročníku pro tento předmět spojeni. Tomu je také uzpůsoben vzdělávací plán každého konkrétního roku. Výuka může probíhat jak ve třídě, tak venku.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k řešení problémů:

Společně zkoumáme souvislosti geografického, geopolitického a ekonomického rozložení světa, díváme se na dění ve světě s vědomím těchto souvislostí, tříbíme vlastní názory a prohlubujeme reálnou představu o naší planetě. Vedeme ke kritickému způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek, posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných informací.

Kompetence komunikativní:

Podporujeme konstruktivní dialog mezi žáky a vytváříme podmínky pro obhajobu vlastního názoru. Dbáme na správné vyjadřování žáka. Vyzýváme žáky ke vzájemnému rozhovoru a naslouchání, k reakci na názor druhého a ke hledání vlastních argumentů k diskutovanému tématu. Vedeme žáky k přesnému, obsahově hodnotnému vyjadřování.

Kompetence sociální, personální a občanská:

Žáky se snažíme vést k porozumění souvislostí mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí. Snažíme se žáky vést k zájmu o poznání naší planety, její rozmanitosti po všech stránkách, k toleranci různosti.

Kompetence digitální:

Vedeme žáky k bezpečné komunikaci pomocí elektronických médií, vyhledávání informací, jejich zpracovávání, ověřování a další využití. Pomáháme žákům orientovat se v množství informací, a v jejich propojování.

Očekávané výstupy

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Žák

- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Žák

- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
- porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost

REGIONY SVĚTA

Žák

- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Žák

- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace
- posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
- porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Žák

- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

ČESKÁ REPUBLIKA

Žák

- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
- hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Žák

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

Učivo

6. a 7. ročník	8. a 9. ročník
<ul style="list-style-type: none">- Úvod do zeměpisu- Místo, kde žijeme (obec – okres – kraj – stát – kontinent – planeta – sluneční soustava)- Zeměpisné pojmy – geografie, topografie, kartografie- Kartografické produkty – plán, mapa, atlas, glóbus- Glóbus, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky	<ul style="list-style-type: none">- Opakování učiva předchozích ročníků – orientace na mapách, v atlasech, kontinenty- Opakování – určování zeměpisné výšky, šířky, měřítka, časová pásma- Oceány, vodstvo- Arktida- Světová pohoří

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

6. a 7. ročník	8. a 9. ročník
<ul style="list-style-type: none"> - Zeměpisná síť, souřadnice, určování zeměpisné polohy v síti souřadnic - Atlas, práce s atlasem, vyhledávání, orientace - Statistická data a jejich vyjádření, tabulky, zdroje dat, informační geografická média - Práce s mapou, značky, vysvětlivky, značky - Práce s mapou, orientace podle světových stran, měřítko - Praktické výpravy s mapou - Zemský povrch, geografická pásma, výškové stupně - Přírodní složky a oblasti Země, atmosféra, hydrosféra, litosféra, pedosféra - Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života, živelné pohromy a chování při nich, modelové situace - Země jako vesmírné těleso, její tvar, velikost, pohyb, střídání dne a noci, roční období - Časová pásma, světový čas, datová hranice - Ekosystémy - Podnebná pásma - Světadíly - Afrika - Amerika - Asie - Austrálie - Antarktida <p>+ výlety, praxe, udržitelnost, soběstačnost!</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Evropa - regiony - Východní Evropa - Jižní Evropa - Severní Evropa - Západní Evropa - Střední Evropa - Obyvatelstvo Evropy, jeho proměny v čase (včetně výhledu do budoucnosti) - Evropská integrace, kulturní rozmanitost - Příroda Evropy - Evropské hospodářství, průmysl, zemědělství - Evropa v kostce, geopolitické uspořádání - Česká republika a její umístění v Evropě, základní zeměpisná data ČR - Příroda ČR, vodstvo, pohoří - Chráněné oblasti - Kraje ČR, jejich hospodářství - Svět - obyvatelstvo - Svět – Globalizace + / - , společenské, politické, hospodářské procesy - Světové organizace, jejich funkce, činnost - Životní prostředí, hlavní ekologické a společenské problémy světa - Udržitelný život

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	1	1	1	1	0	0	7
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný			

Vzdělávací obor:

hudební výchova

Obsahové vymezení:

Tematické okruhy: vokální činnosti
instrumentální činnosti
hudebně-pohybové činnosti
rozvíjení smyslové citlivosti

Organizace výuky:

Tento vyučovací předmět může být vyučován spojením ročníků, tříd, či vytvářením skupin. Respektuje se mentální úroveň, možnosti a úroveň žáka. Je na zvážení učitele (podmínky, složení skupiny apod.), jak prolne hudební výchovu do ostatních předmětů, zvláště na I. stupni a časovou dotaci využije.

Výchovně vzdělávací strategie:

Kompetence komunikativní:

Praktikováním uměleckých činností (výtvarných a hudebních) vyzýváme žáky ke sdělování vlastních pocitů, nálad, prožitků a uvědomění si jiné formy komunikace než verbální. Opakovaným prožíváním lidových zvyků a svátků vedeme žáky k jejich udržování.

Kompetence sociální:

Možností kolektivní práce poukazujeme na přednosti spolupráce. Společnou komunikací a vzájemnou ukázkou prací (výstupů) při závěrečné reflexi podněcujeme žáky k ocenění práce spolužáka, své i druhých.

Kompetence pracovní:

Podporujeme názor žáka k vyjádření vlastního pojetí umělecké sféry. Vedeme jej ke zdůvodnění a posouzení užitých prostředků, jakož i působení na okolí.

Kompetence digitální:

Žáci se učí využívat digitálních technologií nejen k vyhledávání a poslechu hudby, ale rovněž k pořizování záznamů, úpravám, sestřihávání hudebních nahrávek a rovněž k vlastní tvorbě.

Hudební výchova 1. - 5. ročník

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

Očekávané výstupy, 1. - 5. ročník	Učivo
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, v jednohlase	Dýchání, hlasová hygiena, práce s hlasem, zpěv lidových písní
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci jednodušších hudebních forem	Hra na tělo, jednoduché písně, říkadla, improvizace
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Základy hry na jednoduché (rytmické) nástroje
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku směr melodie	Taneční hry, pohybová improvizace, pantomima, hudební hry
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Ukolébavka, pochod Pojmy k osvojení – zvuk, tón, řeč, zpěv, tón hluboký – vysoký, silný – slabý, krátký – dlouhý
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Rozlišovat – klavír, housle, flétna, kytara, buben, trubka, klarinet, akordeon, činely, lesní roh, kontrabas, varhany, harfa, tuba, hoboje, pikola Hlas – mužský, ženský, dětský Lidová kapely, symfonický, jazzový orchestr
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě	Kánon, lidový dvojhlas, zpěv české hymny
Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	Stupnice C-dur, délka noty, základní pojmy – notová osnova, houslový klíč
Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, případně složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	Základy hry na melodické nástroje, hra na rytmické nástroje, improvizace
Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Poslech – krátké ukázky z tvorby hudebních skladatelů klasické hudby Lidová píseň, umělá píseň Zpěvní hlasy – soprán, alt, tenor, bas
Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehry, mezihry či dohry a provádí elementární hudební improvizace	Hra hudebních skladbiček Pojmy – přehra, mezihra, dohra Poslech
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorňují na metroritmické, tempové, dynamické a zřetelně harmonické změny	Pohyb melodie, dynamické, rytmické změny v hudebním proudu

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

Očekávané výstupy, 1. - 5. ročník	Učivo
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Mazurka, polka, valčík, hudba k tanci dříve a dnes, improvizace

Hudební výchova 6. - 7. ročník

Očekávané výstupy, 6. - 9. ročník	Učivo
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Hra na hudební nástroje, vokální činnosti
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	hlasová hygiena
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Nástrojová reprodukce melodií, nástrojová improvizace, tvorba doprovodů – využití počítače
Orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	Styly a žánry hudby, notový zápis, různé způsoby záznamu hudby
Rozpozná některé z tanců stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	Dějiny hudby, pohybový doprovod znějící hudby
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Notový zápis, analýza hudební skladby
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	Dějiny hudby – období, skladatelé
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Umělecké směry

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný			

Vzdělávací obor:

Výtvarná výchova

Obsahové vymezení:

Tematické okruhy: tvůrčí a experimentální činnosti - tvorba, vnímání a interpretace
rozvíjením smyslové citlivosti
uplatňováním subjektivity
ověřováním komunikačních účinků

Organizace výuky:

Tento vyučovací předmět může být vyučován spojením ročníků, tříd, či vytvářením skupin. Respektuje se mentální úroveň, možnosti a úroveň žáka. Je na zvážení učitele (podmínky, složení skupiny apod.), jak prolně výtvarnou výchovu do ostatních předmětů, zvláště na I. stupni a časovou dotaci využije. Přihlíží se na to, že si děti mohou svobodně zvolit techniku, způsob vyjádření (prostorové..). Záleží na momentální situaci, náladě, ročním období, pomůckách k práci... Výuka probíhá v areálu školy (interiér, exteriér) či mimo areál školy.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

učíme žáky plánovat, organizovat, vedeme žáky k samostatnému organizování různých akcí, umožňujeme jim realizovat jejich nápady, umožňujeme žákům experimentovat a porovnávat získané výsledky

Kompetence k řešení problémů:

učíme žáky hledat a zkoušet různé způsoby řešení problému, nenechat se odradit nezdarem, vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností při řešení problémů, podporujeme samostatnost i spolupráci, učíme žáky různým výtvarným technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru, podporujeme originální způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování

Kompetence komunikativní:

vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a dalšími dospělými ve škole i mimo školu, podporujeme přátelské vztahy mezi žáky ve třídách a mezi třídami, organizujeme akce, při kterých spolupracují žáci z různých tříd (školní výstavy...)

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

vedeme žáky k tomu, aby otevřeně a kultivovaně vyjadřovali svůj názor,
učíme žáky obhajovat svůj názor, svůj vkus, vhodně argumentovat a zároveň naslouchat druhým lidem a snažit se jim porozumět,
učíme žáky rozumět různým komunikačním prostředkům verbálním i nonverbálním,
vedeme žáky k chápání umění jako specifického způsobu dorozumívání,
rozdělujeme u žáků dovednosti důležité pro dialog či diskusi o dojmu z uměleckého díla

Kompetence sociální a personální:

ve škole využíváme či vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují,
vedeme žáky k pochopení potřeby efektivní spolupráce,
podporujeme práci ve dvojicích, v týmech,
učíme žáky hodnotit práci týmu, zároveň jejich vlastní přínos a práci ostatních členů týmu

Kompetence digitální:

Žáci se učí využívat digitální technologie i ve výtvarném umění, rozvíjí svojí fantazii a učí se podpořit svůj talent. Používáme různých grafických programů.

Výtvarná výchova 1. – 5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků, představ	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI <ul style="list-style-type: none">• prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru• uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření• reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly• smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskovina, televize, elektronická média, reklama•
V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky jejich kombinace	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY <ul style="list-style-type: none">• prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby

Očekávané výstupy	Učivo
	<ul style="list-style-type: none"> • typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)
<p>Vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky</p>	<p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastními interpretacemi • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) • proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění
<p>Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností</p>	
<p>Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	
<p>Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p>	
<p>Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)</p>	
<p>Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a sochařství, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model</p>	

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

Očekávané výstupy	Učivo
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	
Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	
Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

Očekávané výstupy	Učivo
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztah pro získání osobitých výsledků. Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	Prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů - linie, tvary, světlo, barva, plocha, prostor; vztahy těchto prvků (kontrast, dynamika, statika, struktura, objem ...) – pojmy a osobitá tvorba (využití). Uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě. Výtvarné vyjádření emocí, pocitů, nálad fantazie, představ a osobních zkušeností vlastní tvorbou.
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích (pohyb, světlo, barva, prostor, čas). Některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích.
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	Výběr, kombinace a vytváření prostředků pro vlastní osobité vyjádření, účinky tohoto vyjádření.
PT – kreativita (OSV)	PT – originalita, schopnost vidět věci jinak, citlivost
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbol. obsahu	Působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu (umělecká tvorba, vizuální tvorba v médiích). Vlastní tvorba.
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současné i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Odraz historických souvislostí a současnosti v umělecké tvorbě – interpretace, osobní prožitky.
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	Různé přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením, vlastní postoje. Reflexe při vlastní tvorbě.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

Očekávané výstupy	Učivo
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Ověřování komunikačních účinků (odlišné interpretace, komunikační obsah – odkaz, prezentace, záměr).

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
							Povinný	Povinný	

Vzdělávací obor:

Člověk a zdraví

Obsahové vymezení:

Tematické okruhy: fyzické tělo a jeho hygiena
emoční tělo a psychohygiena
výživa a zdraví
ochrana před civilizačními a chronickými onemocněními
bezpečnost a ochrana před úrazem
stres a ochrana před ním
hlavní zásady první pomoci

Organizace:

Tento předmět je realizován spojením 8. a 9. ročníku propojením s hodinami tělocviku a pracovních činností, převážně pomocí praktických cvičení, ukázek, exkurzí, dramatiky a diskusních skupin.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

vedeme žáky k tomu, aby si osvojili pozitivní postoj ke svému tělu na všech jeho úrovních a kultivovali jej, jako učitelé se snažíme vyučovat převážně vlastním příkladem

Kompetence k řešení problémů:

učíme žáky schopnosti vyhledat vhodnou pomoc, svěřit se s problémem, nepropadat panice, ale zvládat v klidu náročné životní situace

Kompetence komunikativní:

vedeme žáky k tomu, aby se nebáli o problémech, týkajících se vlastního těla a zdraví komunikovat, utvářet si vlastní názor, naslouchat vlastnímu tělu, ale také odbornému názoru

Kompetence sociální a personální:

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

podporujeme vzájemnou pomoc mezi žáky, zajišťujeme v rámci školy pro žáky možnost diskrétního řešení jejich problémů, dotazů, učíme je vzájemné toleranci, respektování odlišností

Kompetence občanské:

vedeme žáky k přijetí vlastní odpovědnosti za své zdraví a k jeho aktivní ochraně, netolerujeme agresivní chování jak vůči jiným, tak vůči sobě

Kompetence pracovní: vedeme žáky k uvědomění si bezpečnostních rizik při práci a hranic a možností vlastního těla a nepřekračování těchto, zdraví jedince je na prvním místě

Kompetence digitální:

Žáci se učí jak využívat digitální technologie s mírou, aby neohrozili své fyzické a duševní zdraví. Seznamují se se způsoby psychohygieny a ochrany před riziky ohrožení svého zdraví při používání digitálních technologií.

Očekávané výstupy

Žák

- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě
- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
- dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi
- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne

adekvátní první pomoc

- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

Učivo

8. a 9. ročník

- Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – škola, doprava, dopravní prostředky, různé činnosti
- Bezpečné chování a komunikace – neznámí lidé, sociální sítě, vzájemná pomoc,..
- Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky naší bytosti a jejich propojenost, základní potřeby
- Sebepoznání a sebepojetí – vědomí sebe sama
- Podpora zdraví a její formy – životní styl, zodpovědnost za vlastní tělo a jeho zdraví, prevence
- Stres a jeho vliv na zdraví – techniky očištné, relaxační, posilování odolnosti vůči stresu
- Seberegulace a sebeorganizace činností a chování – nácvik sebereflexe a sebekontroly, hodnotový žebříček, zaujetí postoje, rozhodovací dovednosti, posilování vůle, zvládání problémových situací
- Psychohygiéna
- Vlivy vnitřního a vnějšího prostředí na zdraví – životní prostředí, prostředí, které nás obklopuje
- Výživa a zdraví – vliv stravování na zdraví, různé přístupy (otevřenost), pitný režim, poruchy příjmu potravy
- Vztahy – kamarádství, přátelství, láska, partnerství, manželství, rodičovství
- Ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a úrazy – civilizační choroby, základy první pomoci
- Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respekt, empatie, výměna názoru, dialog, naslouchání, typy komunikace, asertivní chování
- Vztahy a pravidla soužití v komunitě – škola, rodina, obec, vrstevníci
- Tělesná a duševní hygiena – denní režim, různé denní aktivity a jejich vyváženost, otužování, prevence
- Děloství, puberta, dospívání – změny v nás
- Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – sexualita jako součást osobnosti, změny v dospívání, zdrženlivost, promiskuita, zodpovědnost, těhotenství, rodičovství mladistvých, potrat, poruchy pohlavní identity
- Přenosné choroby a ochrana před nimi – základní způsoby přenosu
- Autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, sebezničující programy – násilí proti sobě, návykové látky, rizikové chování, dopink
- Formy a stupně násilí a zneužívání – šikana, sexuální zneužívání, násilí, mocenské zneužívání, sexuální kriminalita, kriminalita mládeže, odborná pomoc
- Manipulativní reklama a desinformace – reklama, internet, sekty
- Ochrana člověka za mimořádných situací – způsoby varování – signalizace, evakuace, prevence, činnosti po mimořádné události, základy první pomoci

Tělocvik

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Vzdělávací obor:

Člověk a zdraví

Obsahové vymezení:

Tematické okruhy: spontánní relaxační pohybové činnosti (pohybové a sportovní hry, turistika a pobyt v přírodě, rytmická cvičení)
činnosti ovlivňující zdraví (průpravná, kondiční, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a psychomotorická cvičení)
činnosti zdokonalující úroveň pohybových dovedností a sportovní výkon (atletické disciplíny, gymnastika, míčové sporty, plavání, bruslení, lyžování)

Organizace:

Tělocvik se uskutečňuje převážně formou vyučovacích hodin zvlášť pro I.stupeň a zvlášť pro II. stupeň, formou kurzu probíhá lyžování, bruslení, plavání. Turistika a pobyt v přírodě probíhá v rámci jednodenních (někdy i dvoudenních) výletů, terénních prací (mezipředmětové vztahy - prvouka, člověk a jeho svět). Výuka probíhá v areálu školy, na obecním sportovišti, v tělocvičně TJ Sokol a v přírodě.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

Seznamujeme žáky s jejich vlastním pokrokem jako nedílnou součástí péče o zdraví, vedeme je k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev a správné držení těla, jako učitelé jdeme příkladem.

Kompetence k řešení problémů:

Podporujeme týmovou spolupráci, učíme žáky využívat pozitivně pohybové aktivity k překonávání negativních tělesných a duševních stavů.

Kompetence komunikativní:

Vedeme žáky k vlastní organizaci a rozdělení úkolů, klademe důraz na zachování „chladné hlavy“ a kulturní úroveň vyjadřování i v zápalu hry, vedeme žáky k čestnému chování v duchu fair play.

Kompetence sociální a personální:

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

Směřujeme žáky, aby při pohybových činnostech jednali fair play dodržováním daných pravidel.. Praktickými činnostmi dokazujeme, že v příjemné atmosféře v týmu a na základě ohleduplnosti (akceptace opačného pohlaví, tolerance věkové či jiné odlišnosti) mají herní tělovýchovné aktivity smysl a jsou zábavné, netolerujeme posměch, naopak podporujeme vzájemnou pomoc a týmovou spolupráci.

Kompetence občanské:

vedeme žáky k aktivní ochraně svého zdraví, reprezentaci vlastní osoby, školy, obce, nabízíme žákům sportovní aktivity jako protipól nežádoucích sociálně patologických jevů.

Kompetence pracovní:

vedeme žáky k aktivitě a kladnému vztahu k fyzické činnosti a práci, učíme je dodržovat bezpečnostní, organizační a hygienické zásady během pohybových aktivit.

Očekávané výstupy 1. stupeň:

- * spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- * zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
- * spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- * uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- * reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
- * podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- * zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- * zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
- * uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- * jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- * jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- * užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- * zorganizuje nenáročnou pohybovou činnosti a soutěže na úrovni třídy
- * změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- * orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace
- * adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti
- * zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

Učivo 1. stupeň:

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu
- příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení
- zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití
- rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

- hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity
- bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost
- základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti
- rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance
- průpravné úpoly – přetahy a přetlaky
- základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem
- základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů
- turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody
- plavání (*základní plavecká výuka*) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti
- lyžování, bruslení (*podle podmínek školy*) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích
- další pohybové činnosti (*podle podmínek školy a zájmu žáků*)

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály
- organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí
- zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly
- pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží
- měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy
- zdroje informací o pohybových činnostech

Očekávané výstupy 2. stupeň:

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

žák

- * aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- * usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- * samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
- * odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- * uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

žák

- * zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- * posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

žák

- * užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- * naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- * dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- * rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- * sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- * zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- * zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Učivo:

- **význam pohybu pro zdraví** – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců
- **zdravotně orientovaná zdatnost** – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením
- **prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí** – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
- **hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech** – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného
- **pohybové hry** – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity
- **gymnastika** – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

- **estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem** – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance
- **úpoly** – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate
- **atletika** – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí
- **sportovní hry** (*alespoň dvě hry podle výběru školy*) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie
- **turistika a pobyt v přírodě** – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla
- **plavání** (*podle podmínek školy – zdokonalovací plavecká výuka, pokud neproběhla základní plavecká výuka, musí předcházet adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti*) – další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti
- **lyžování, snowboarding, bruslení** (*podle podmínek školy*) – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (*popř. další zimní sporty podle podmínek školy*)
- **další (i netradiční) pohybové činnosti** (*podle podmínek školy a zájmu žáků*)
- **komunikace v TV** – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech
- **organizace prostoru a pohybových činností** – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování
- **historie a současnost sportu** – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta
- **pravidla osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží
- **zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech**
- **měření výkonů a posuzování pohybových dovedností** – měření, evidence, vyhodnocování

Tvoření

Vzdělávací obor:

Člověk a svět práce

Obsahové vymezení:

Tematické okruhy: výroba dárkových, upomínkových předmětů
výzdoba a úprava společného prostoru
pěstivelské práce
příprava pokrmů
ruční práce
chovatelství
práce s dílenským nářadím
pracovní činnosti – svět práce

Časové vymezení:

1. - 5. ročník - 1 hod / týden
6. - 7. ročník - 2 hod / týden
8. – 9. ročník 1 hod / týden

Organizace:

Výuku probíhá v různých prostorách školy nebo v jejím okolí. Výuka může probíhat formou jednotlivých hodin nebo spojením do bloků. Dle potřeby je možné spojovat třídy a ročníky a využívat rozličných zkušeností dětí. Rovněž je možno do výuky zapojit rodiče, kteří mohou předat žákům své pracovní dovednosti a zkušenosti, pomoci s organizací exkurzí a podobně. Žáci by měli „ochutnat“ různé lidské pracovní činnosti, aby mohli lépe nalézt svoji oblast zájmu a umu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence pracovní:

žáci se učí plánovat si práci, používat vhodné nástroje a pomůcky, osvojují si širokou škálu pracovních dovedností potřebných pro běžný život, získávají vztah a respekt k řemeslům.

Kompetence sociální a personální:

žáci jsou vedeni především ke spolupráci, která je často nezbytná během určité pracovní činnosti a její nezbytnost je jasně viditelná, otevírá se jim svět společenství, ve kterém každý člen má svoji úlohu a důležitost.

Kompetence k řešení problémů:

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

při pracovní či tvořivé činnosti žáci přirozeně využívají zkušenosti a pomoci druhých a též s radostí své zkušenosti předávají., jsou motivováni hledat různé pracovní postupy, řešit problém konstruktivně, bez zbytečných emocí vždy dojít k cíli.

Kompetence občanské:

žáci se připravují na volbu svého budoucího povolání, směřují jasněji své zájmy.

Kompetence k učení:

žáci lépe chápou, že učení se nových dovedností je stejně důležité (někdy i důležitější) jako získávání nových vědomostí, pomáháme jim nalézt svoji silnou stránku.

Kompetence komunikativní:

žáci se učí domlouvat mezi sebou pracovní postup, říci si o pomoc, vysvětlovat ostatním přesně pracovní postupy.

Tvoření 1. – 9. ročník

Tématický okruh	Očekávané výstupy	Učivo
výroba dárkových, upomínkových předmětů + výzdoba a úprava společného prostoru	Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů Pracuje podle slovního návodu a předlohy Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Rozmanité materiály, pomůcky a práce s nimi, Návod, předloha Lidové zvyky, tradice, řemesla
pěstitecké práce + chovatelství	Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování Pečuje o nenáročné rostliny	Podmínky pěstování rostlin Pěstování pokojových a venkovních rostlin

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

Tématický okruh	Očekávané výstupy	Učivo
	<p>Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování</p> <p>Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny</p> <p>Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</p> <p>Dokáže se postarat o drobná zvířata a ví jak se k nim vhodně a bezpečně chovat</p> <p>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>Rostliny léčivé, jedovaté a rostliny zneužívané k drogám</p> <p>Pěstitelský záznamník</p> <p>Chov zvířat</p> <p>Zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnutí první pomoci</p>
ruční práce		
příprava pokrmů	<p>Připraví tabuli pro jednoduché stolování</p> <p>Orientuje se v základním vybavení kuchyně</p> <p>Připraví samostatně jednoduchý pokrm</p> <p>Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování</p> <p>Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni</p> <p>Chová se vhodně při stolování</p>	<p>Základní vybavení kuchyně</p> <p>Výběr a skladování potravin</p> <p>Úprava stolu</p> <p>Historický vývoj kuchyně</p> <p>Pravidla stolování a chování</p>
práce s dílenským nářadím	<p>Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</p> <p>Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</p>	<p>Stavebnice, modely</p> <p>Různé materiály</p> <p>Práce s návodem, předlohou, náčrtem</p>

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Krok za krokem spolu k cíli

Tématický okruh	Očekávané výstupy	Učivo
	<p>Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu</p> <p>Řeší jednoduché technické úkoly, vhodně volí pracovní materiál, nářadí a pracovní pomůcky</p> <p>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>Využití různých pracovních materiálů, nářadí a pomůcek a bezpečná práce s nimi</p> <p>Zásady bezpečnosti, hygieny a první pomoc</p>
pracovní činnosti - svět práce	<p>Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</p> <p>Posoudí své možnosti v oblasti výběru budoucího povolání</p> <p>Umí využít zdrojů profesních informací k volbě budoucího povolání</p>	<p>Spektrum profesí se zaměřením na charakter školy (řemesla, ekologie, umění, ...) a směřování žáka</p> <p>Získávání dovedností v určité vybrané pracovní (profesní) činnosti</p> <p>Zdroje profesních informací a práce s nimi</p>

Pozn. Žáci jsou průběžně a opakovaně seznamováni (i prakticky) se zásadami hygieny, bezpečnosti práce a poskytnutím první pomoci při úrazu

6. Hodnocení žáků

Při hodnocení žáků dodržujeme následující pravidla:

- hodnocení je motivující
- využíváme popisného jazyka bez přílišného citového zabarvení
- neposuzujeme osobnost dítěte
- průběžně mapujeme výsledky, sledujeme pokrok
- hodnotíme vzhledem k předchozímu a směrem k očekávanému stavu
- hodnotíme podle individuálních schopností žáka
- vedeme ke schopnosti sebehodnocení

Typy používaného hodnocení:

Slovní hodnocení

- popis toho, co dítě zvládlo či nezvládlo, jakým způsobem se a na jaké úrovni se s úkolem, učivem vypořádává
- je motivační, poskytuje radu
- sdělení dítěti a rodičům, ne o dítěti
- v I., II. a III. ročníku je použito pro výsledné hodnocení na vysvědčení
- je užíváno nejhojněji během všech ročníků
- jsme v pravidelném kontaktu s rodiči, zákonnými zástupci, kterým průběžně sdělujeme pokroky či problémy svěřených dětí

Portfolio

- shromážděné výsledky práce žáka a záznamy učitele
- posiluje odpovědnost za vlastní učení

Sebehodnocení

- hodnotící listy, žákovská knížka
- sebehodnocení je alternativou k očekávanému
- hodnocení vnější autoritou

vytváří zpětnou vazbu

vede k návyku dobré, poctivé práce

učí pravdivosti k sobě a k vnímání vlastní hodnoty

Klasifikace

hodnocení známkou 1 – 5, slovem 1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 - nedostatečný

používá se k výslednému hodnocení na vysvědčení od IV. ročníku především s ohledem na možný přestup žáka na jinou školu

Graf

zápis dosažených výstupů do grafu, využíváno především na II. stupni

je možno jej použít k výslednému hodnocení spolu s klasifikací

Autoevaluace školy

Autoevaluace školy slouží k hodnocení průběhu činnosti školy a pomáhá zabezpečit efektivitu školního vzdělávacího plánu.

K autoevaluaci slouží zejména: dotazníky, výsledky práce žáků, diskuse s rodiči a žáky, zpráva školské rady, uplatnění absolventů školy.

Oblasti autoevaluace:

1. Řízení školy, kvalita personálního obsazení, další vzdělávání pedagogických pracovníků
2. Průběh vzdělávání
3. Materiální a prostorové podmínky ke vzdělávání
4. Výsledky vzdělávání žáků
5. Celkové výsledky činnosti školy s ohledem na ekonomické podmínky
6. Spolupráce školy s rodiči a dalšími organizacemi